

Onderwerp: vaststelling begroting 2014

Registratienummer: 067|13 ER

De eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius;

Gelezen het advies van het bestuurscollege van 16 september 2013 nummer 0596/13;

Gelezen het advies van het college financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 13 september 2013 kenmerk Cft 201300392;

Gehoord het voorstel van de Centrale Commissie van 14 oktober 2013;

Gelet op de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

B E S L U I T:

Vast te stellen de begroting 2014 van het openbare lichaam Sint Eustatius overeenkomstig het bij dit besluit behorende bijlage.

Vastgesteld in de openbare eilandsraadsvergadering van 17 oktober 2013.

De Voorzitter,

De heer G. Berkel

De wnd. Raadsgriffier,

Mw. M. Connell – Maduro

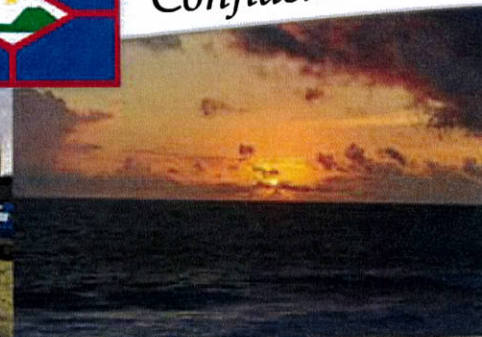
Begroting 2014

Superba et

Confidens

BEHOORT BIJ 067113 ER
EILANDSRAADBESLUIT
D.D. : 17 oktober 2013

De mond raadsgriffier,
M.C. Connell-Maduro

Openbaar Lichaam

Sint Eustatius

**ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND**

Aan de secretaris van het College Financieel Toezicht
De Heer Kees van Nieuwamerongen
De Rouvilleweg 39
Curaçao

St. Eustatius, 7 november 2013

Betreft: aanbiedingsbrief vastgestelde begroting 2014

Geachte heer van Nieuwamerongen,

Hierbij bied ik u namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius aan de door de eilandsraad vastgestelde-Begroting 2014.

Gelieve deze Begroting 2014 zoals gebruikelijk via uw organisatie door te geleiden aan de Minister BZK.

In de verwachting u voldoende te hebben geïnformeerd, verblijf ik,

Hoogachtend,

Het bestuurscollege van St. Eustatius,

De Gezaghebber

de Eilandsecretaris, *wnd.*

Begroting 2014

Superba et

Confidens

Openbaar Lichaam

Sint Eustatius

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Beleidsbegroting	5
<i>Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur</i>	6
<i>Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid</i>	10
<i>Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	12
<i>Hoofdfunctie 3. Economische zaken</i>	15
<i>Hoofdfunctie 4. Onderwijs</i>	19
<i>Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie</i>	21
<i>Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk</i>	24
<i>Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid</i>	27
<i>Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</i>	32
<i>Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen</i>	34
De Paragrafen	40
<i>A: Lokale heffingen</i>	41
<i>B: Weerstandsvermogen</i>	44
<i>C: Onderhoud kapitaalgoederen</i>	47
<i>D: Bedrijfsvoering</i>	48
<i>E: Deelnemingen</i>	57
<i>F: Grondbeleid</i>	58
<i>G: Collectieve sector</i>	60
Financiële begroting	61
<i>Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur</i>	62
<i>Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid</i>	63
<i>Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	64
<i>Hoofdfunctie 3. Economische zaken</i>	66
<i>Hoofdfunctie 4. Onderwijs</i>	67
<i>Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie</i>	68
<i>Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk</i>	69
<i>Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid</i>	70
<i>Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</i>	71
<i>Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen</i>	72
Bijlagen	76
<i>Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten</i>	77
<i>Overzicht van de vrije uitkeringen</i>	78
<i>Overzicht personeel</i>	79
<i>Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven</i>	80
<i>Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten</i>	81
<i>Overzicht van voorgenomen investeringen</i>	83
<i>Overzicht reserves en voorzieningen</i>	84

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2014 (inclusief meerjarenperspectief 2015–2017) van het openbare lichaam Sint Eustatius.

Woord vooraf

Langzaam maar zeker komt het openbaar lichaam St. Eustatius in beter vaarwater terecht voor wat betreft de beheersing van haar (financiële) huishouding.

Na het baanbrekend werk verricht bij de opstelling van de jaarrekening 2012, met als belangrijkste resultaat het verkrijgen van een betrouwbare beginbalans 2013 voor de jaarrekening, beschikt het openbare lichaam Sint Eustatius nu over betrouwbare informatie wat betreft haar bezittingen, schulden en haar vermogen.

Door de beschikbaarheid van deze belangrijke informatie kan het openbaar lichaam zich als gevolg hiervan nu gaan concentreren op het uitwerken van zaken zoals grondbeleid, beleid ten aanzien van onderhoud en beheersing van kapitaalgoederen, beleid ten aanzien van de vorming van weerstandsvermogen, etcetera.

Het jaar 2014 zal echter ook nog steeds in het teken staan van een betere invulling van de taken en verantwoordelijkheden van het openbaar lichaam, als gevolg van de verbeterde organisatie. De nieuwe organisatie – opgezet in een directie model – stelt het openbaar lichaam in staat haar zaken op een effectievere manier te benaderen en aan te pakken. In deze begroting kunt u hiervan de effecten terugvinden.

Normen aan begroting

Opzet begroting

De begroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BBV-BES), zoals deze vorig jaar ook reeds aan u is gepresenteerd.

Sluitende begroting / Begrotingsoverschot

Wij presenteren uw raad een sluitende meerjarenbegroting met een begrotingsoverschot voor het jaar 2014 van USD 200,000. Dit positieve resultaat is vereist ter dekking van de aflossing op de renteloze leningen inzake:

- de onderwijshuisvesting, USD 200,000

Vanaf 2015 wordt het begrotingsoverschot verhoogd met USD 382,000:

- de aflossing in verband met de Financiële Afhandeling BES (FAOBES), USD 107,000 en
- De aflossing van de renteloze lening inzake het Bestuurskantoor.

Begrotingscijfers 2014-2017

Hoofdfunctie	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0 Algemeen bestuur	(3,631,546)	(4,241,300)	(4,631,000)	(4,611,000)	(4,581,000)	(4,581,000)
1 Openbare orde en Veiligheid	(10,387)	(256,400)	(258,000)	(258,000)	(258,000)	(258,000)
2 Verkeer, Vervoer en waterstaat	(2,293,569)	(1,970,200)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)
3 Economische Zaken	(315,157)	638,500	(185,000)	(185,000)	(185,000)	(185,000)
4 Onderwijs	(320,056)	(379,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)
5 Cultuur en Recreatie	(1,703,344)	(1,755,600)	(1,812,000)	(1,762,000)	(1,762,000)	(1,762,000)
6 Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	(556,914)	(582,600)	(547,000)	(547,000)	(547,000)	(547,000)
7 Volksgezondheid en milieu	(725,215)	(752,200)	(613,000)	(613,000)	(613,000)	(613,000)
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	615,634	(155,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	9,756,497	9,753,800	10,986,000	11,298,000	11,268,000	11,268,000
Onvoorzien	(3,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)
Saldo begroting	812,944	200,000	200,000	582,000	582,000	582,000

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Totaaloverzicht.

Financiering middels de balans

FAOBES

Het Openbaar Lichaam heeft besloten de begrotingsdruk voor het begrotingsjaar 2014 te verlichten door de aflossing in verband met de Financiële Afhandeling BES (FAOBES) van USD 107,000 door de beschikbare liquidemiddelen (bank tegoeden) te financieren. In het begrotingsjaar 2015 staat de aflossingen FAOBES in de begroting.

Afschrijvingslasten

Het Openbaar Lichaam heeft besloten om de afschrijvingslasten met betrekking tot kapitaal goederen verkregen met ontwikkelingsgelden te financieren met de algemene reserve. Dit resulteert in een verlichting van de begrotingsdruk van +/- USD 115,000 voor het begrotingsjaar 2014 en verder.

Vergroting daadkracht middels financiering

Externe financiering

Het Openbaar Lichaam wenst haar slag- en daadkracht te vergroten door gebruik te maken van de mogelijkheid van externe financiering. Door middel van afspraken met de vakministeries in samenspraak met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Financiën, wordt de mogelijkheid geboden om renteloze leningen aan te gaan. Voor het Openbaar Lichaam biedt dit goede mogelijkheden bij de volgende investeringsprojecten.

Bestuurskantoor

Het Openbaar Lichaam begint in 2014 met de aanvang van het bouwen van het bestuurskantoor. De totale kosten voor het bouwen van het bestuurskantoor komen uit op 6-7 Mio. Het Openbaar Lichaam bekostigt deze kosten deels (1.5 Mio) uit eigen middelen en gaat een renteloze lening aan voor het restant van 5.5 Mio.

Reëel zou conform het aard van het activum een aflossingstermijn van 30 à 40 jaar moeten kennen. Echter gezien het feit dat de renteloze leningen door de vakdepartementen in Nederland worden verstrekt en er dus enige afhankelijkheid bestaat, is het onduidelijk in welke termijn genoemde renteloze lening afgelost zullen gaan worden. Het Openbaar Lichaam heeft derhalve een prudente aflossingstermijn genomen van 20 jaar.

Onderwijshuisvesting

De onderwijshuisvestingsplannen zijn reeds vorig jaar geconcretiseerd. De investeringen komen uit op een totaal van 12 Mio. Van deze totale investering draagt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) 60% bij. Het Openbaar Lichaam draagt ook bij uit haar middelen ter realisatie van de verbeteringen aan de onderwijshuisvesting en stelt 4 Mio beschikbaar. Deze bijdrage kan het Openbaar Lichaam niet ineens beschikbaar stellen en heeft daarom een renteloze lening van 20 jaar afgesloten via het Ministerie van OCW, met een jaarlijkse aflossing van 200,000.

Renteloze lening	2013	2014	2015	2016	2017
Bestuurskantoor (lening)	-		(5,500,000)	(5,150,000)	(4,800,000)
- aflossing	-	-	350,000	350,000	350,000
Onderwijshuisvesting (lening)	(2,000,000)	(1,800,000)	(1,600,000)	(1,400,000)	(1,200,000)
- aflossing	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Totaal nog af te lossen	(1,800,000)	(1,600,000)	(6,550,000)	(6,000,000)	(5,450,000)

Indeling Begroting

U treft in deze begroting 3 delen aan, te weten de Beleidsbegroting, de Paragrafen en de Financiële begroting. Tevens worden in deze begroting diverse bijlagen opgenomen ter verdere onderbouwing en verduidelijking.

Beleidsbegroting

In de beleidsbegroting zult u net als vorig jaar gepresenteerd zien voor welke zaken het Openbaar Lichaam verantwoordelijk is, alsmede wat de geraamde kosten zullen zijn voor uitvoering van de wettelijke taken van het Openbaar Lichaam.

Bij de opzet voor deze presentatie is gekozen dit weer te geven op basis van twee essentiële vragen:

- Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?
- Wat mag het kosten?

Ten aanzien van de eerste vraag wordt u uitvoerig geïnformeerd in tekstuele vorm. De uitleg van zaken is voor het overgrote deel niet gewijzigd ten opzichte van de tekst van de begroting van vorig jaar en mag als een stabiel en in principe jaarlijks terugkerend deel tekst beschouwd worden. Bij deze teksten is overigens voor een substantieel deel van de informatie gebruik gemaakt van het referentiekader onderzoek.

Bij de beantwoording van de tweede vraag krijgt u in tabellen vorm kort en compact weergegeven welke middelen bij betreffende verantwoordelijkheidsgebieden ter beschikking staan voor het Openbaar Lichaam.

In de gekozen opzet wordt daarmee waar mogelijk inzichtelijk gemaakt in hoeverre het Openbaar Lichaam vorm en inhoud geeft (in financiële zin) aan taken als beschreven in het eerdergenoemde referentiekader onderzoek.

Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Bestuur:

Het bestuur op het Openbaar Lichaam Sint Eustatius bestaat uit een gezaghebber, twee gedeputeerden en vijf eilandraadsleden.

De salariskosten, vergoedingen, wachtgelden en pensioenen zijn wettelijk bepaald en gemaximeerd.

De wet- en regelgeving is nieuw en wordt geïmplementeerd. Zo is dualisme bij de verkiezingen ingevoerd, is een griffier verplicht vanaf 1 oktober 2011. Sinds 10-10-10 is de ombudsfunctie op de Bonaire, Sint Eustatius en Saba beschikbaar. Er is een concept verordening Rekenkamer Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Burgerzaken:

Bevolkingsadministratie en burgerlijke stand

Het Openbaar Lichaam houdt de registers van de burgerlijke stand bij. Het gaat om het geboorteregister, het register voor huwelijken/echtscheidingen en het register voor overlijden. Naar aanleiding van mutaties worden akten opgemaakt en uitgegeven. De mutaties worden opgenomen in het register en vervolgens verwerkt in de basisadministratie persoonsgegevens. De basisadministratie kent niet alleen mutaties vanuit de burgerlijke stand, maar ook bijvoorbeeld doordat ingezetenen aan de balie komen om een verhuizing door te geven.

In de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES zijn de wettelijke eisen waaraan de bevolkingsadministraties moeten voldoen opgenomen. Het gaat dan niet alleen om het verwerken van mutaties, de wijze van bijhouden van de basisadministraties, maar ook om het verstrekken van gegevens. Het verstrekken van gegevens aan burgers, zoals uittreksels, is een eilandelijke taak. Ook het verstrekken van gegevens aan andere afdelingen van het openbaar

lichaam is een eilandelijke taak. Het geautomatiseerde systeem voor de bevolkingsadministratie heet PIVA: Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba. Dit is als systeem vergelijkbaar met de GBA: Gemeentelijke basisadministratie. Modernisering zoals het verplicht gebruik en terugmelding zijn nog niet doorgevoerd.

Een taak binnen burgerzaken is ook het voltrekken van huwelijken.

In 2009 is een nulmeting gedaan. Er is geconstateerd dat er relatief veel (kleinere) fouten voorkomen in de geautomatiseerde bevolkingsadministratie. Deze zijn enerzijds ontstaan tijdens de conversie in het verleden maar voor een belangrijke mate vinden deze hun oorsprong in het verkeerd toepassen van voorgeschreven regels en procedures.

Vanaf 2010 tot begin 2012 werden zowel complexe fouten als de kleine fouten (bijvoorbeeld verkeerd gespelde namen) gecorrigeerd door een GBA-specialist. Saba werkte hierbij samen met Sint Eustatius aan deze verbeteringen. Een ander probleem waarmee het Openbaar Lichaam te kampen heeft is dat mensen die van het eiland weggaan zich vaak niet laten uitschrijven.

Op het eiland waren geen door het bestuur vastgestelde straatnamen en huisnummers. Voor de kwaliteit van PIVA zijn eenduidige straatnamen en huisnummers wel van belang, omdat het op de persoonslijsten verwerken van de bestuurlijk vastgestelde straatnamen en huisnummers een vergroting van de eenduidigheid van persoonsgegevens betekent. In 2012 heeft het Openbaar Lichaam een subsidie ontvangen van Agentschap BPR ter invoering van straatnamen en huisnummers. Het project is inmiddels afgerond en ligt bij de Eilandsraad om na de bezwaarperiode te worden bekrachtigd. Daarna beginnen de invoeringen bij de unit Burgerzaken.

Het Openbaar Lichaam is bezig conform de organisatiestructuur de units te clusteren. De unit burgerzaken verhuist eind 2013-begin 2014 naar de nieuwe locatie in het gebouw waar unit financiën gehuisvest is.

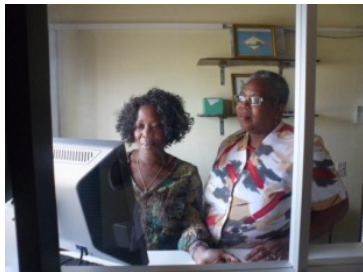
Het Openbaar Lichaam wenst te starten met het digitaliseren van archieven door het digitaliseren van akten van de burgerlijke stand; deze worden dan gescand en achter de juiste persoonslijsten gehangen. De geschatte kosten voor het digitaliseren van het archief van 1800 tot heden zijn € 165.000. Digitaliseren is belangrijk voor de toegankelijkheid van de documenten in de archieven en voor de betrouwbaarheid van de gegevens in de bevolkingsadministraties (de controle mogelijkheden zijn beter). Het gaat om eenmalige investeringen, waarna het reguliere werk efficiënter gebeurt. Voorwaarde is dan wel dat de digitalisering van nieuwe akten gelijk geregeld wordt zodat geen nieuwe achterstanden ontstaan.

Daarnaast heeft het Openbaar Lichaam problemen met de PIVA-server. De server dient na een stroomstoring (piek of uitval) binnen 24 uur operationeel te zijn. Dit wordt niet altijd gehaald, door het ontbreken van een noodaggregaat of, doordat bij een extreme stroompiek de opvanger onvoldoende werkt, zodat de server kapot gaat en een nieuwe besteld moet worden.

Voor het kunnen benutten van PIVA voor de verstrekking van informatie aan andere overheden is een centrale afslag van PIVA ontwikkeld, de PIVA-V (PIVA-Verstrekkingen). PIVA-V wordt bekostigd met rijksmiddelen. Naarmate meer overheden op deze wijze gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA, hoeven burgers minder vaak zelf een beroep te doen op de bevolkingsadministratie (aanleveren van uittreksels). Dit geldt ook indien de diensten van de lokale overheid zelf breder gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA (vergelijkbaar met de binnengemeentelijke verstrekkingen).

Identiteitskaart (sédula), reisdocumenten en overige documenten

Het Openbaar Lichaam verstrekt reisdocumenten, identiteitskaarten (sedula's) en rijbewijzen. Alle documenten, uitgezonderd de sedula en het rijbewijs, moeten aan dezelfde eisen voldoen als in Europees Nederland. De sedula is een ingezetenekaart die verplicht is voor iedere ingezetene van 12 jaar en ouder. Het fysieke document heeft een lager

beveiligingsniveau dan het paspoort of de Nederlandse Identiteitskaart (NIK). De sedula is geen reisdocument, maar geeft houders met de Nederlandse nationaliteit toegang tot Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Curaçao en Sint Maarten laten de houder van de sedula gewoonlijk toe tot hun grondgebied. De beveiliging van de uitgifte van de sedula is in grote lijnen vergelijkbaar met die van de reisdocumenten.

Alle taken voor het rijbewijs en andere aanverwante documenten (bijvoorbeeld kentekenbewijzen) liggen bij het Openbaar Lichaam. Vanuit Nederland zijn geen normen opgelegd. Die dient het Openbaar Lichaam zelf neer te leggen in eilandverordeningen.

Voor het bewaren van waardevolle documenten, zoals paspoorten en rijbewijzen, is een kluis verplicht. De aktes van de burgerlijke stand dienen in een beveiligde ruimte te worden bewaard; dit kan ook een kluis zijn. Tot slot, is het verplicht een back up van PIVA te bewaren op een andere locatie. Dit hoeft geen locatie van het openbaar lichaam te zijn; het kan ook een locatie van een andere overheid zijn, zoals het politiebureau.

Het tarief dat burgers voor een sedula betalen is dusdanig dat het geen drempel vormt voor het aanvragen. Dit omdat het belangrijk is dat burgers de ingezetenekaart ook daadwerkelijk hebben.

Het maximumtarief voor het paspoort is bepaald op basis van het maximum dat voor de staatkundige hervormingen werd gevraagd. Het tarief dat het Openbaar Lichaam aan het Rijk betaalt voor het Rijksdeel in de productie van documenten is een gemiddeld tarief dat ook gemeenten betalen.

Er is geen maximumtarief voor rijbewijzen.

Voor de uitgifte van rijbewijzen wordt de optie besproken dat de openbare lichamen worden ondersteund bij de structurele uitgifte van rijbewijzen. De Rijksdienst voor het wegverkeer

(RDW) zou een op hoofdlijnen vergelijkbaar proces als in Europees Nederland, inclusief de productie van de rijbewijscard, kunnen uitrollen in Caribisch Nederland.

Overige waaronder verkiezingen

De taken die onder overige zijn opgenomen zijn wettelijke taken. Het gaat om het voorbereiden en uitvoeren van verkiezingen en referenda en straatnaamgeving en huisnummering.

De taken rond verkiezingen zijn niet nieuw. Wel is er sprake van aanpassingen in de regelgeving per 10-10-10 en daarmee van werkzaamheden.

Straatnaamgeving en nummering waren niet eenduidig bestuurlijk vastgesteld.

Straatnaamgeving en nummering is in kaart gebracht. In 2009 heeft de Gemeenschappelijke Belasting en Registratiedienst (een samenwerkingsverband van zes van de zeven gemeenten van Parkstad Limburg) op Bonaire, Sint Eustatius en Saba een inventarisatie opgesteld van alle woonobjecten en is de desbetreffende besturen een voorstel gedaan voor een straatnamen en huisnummerplan.

Leerplicht

Er is leerplicht van 4 tot en met 18 jaar of tot de startkwalificatie. Vanaf 14 jaar is het mogelijk dat een deel van het onderwijs uit praktijkonderwijs bestaat. Het toezicht op de leerplicht is bij wet opgedragen aan het Bestuurscollege. Het Bestuurscollege wijst daartoe een of meer ambtenaren aan.

Het Openbaar Lichaam heeft sinds kort een fulltime leerplichtambtenaar.

Verkaveling, gronduitgifte en grondexploitatie

Bouwgrondexploitatie kan passief en actief. In het laatste geval doet het eiland zelf de grond aankopen of heeft de gronden al in bezit, maakt deze bouwrijp en verkoopt deze. Bij passief grondbeleid ligt het voortouw meer bij projectontwikkelaars. In beide gevallen is verkaveling een noodzakelijke voorwaarde, evenals het afgeven van bouwvergunningen.

De ontwikkelingsplannen c.q. bestemmingsplannen zijn gereed. Het toetsen aan de plannen en het uitgeven van gronden is in de opstartfase.

Wat mag het kosten?

<i>Overzicht baten en lasten:</i>		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur					2012	2013	2014
Functie	Omschrijving						
Baten							
001	Bestuursorganen	5,938	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
002	Bestuursapparaat	387	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	80,825	90,000	81,000	81,000	81,000	81,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	157,704	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000
Totale baten		244,854	245,000	236,000	236,000	236,000	236,000
Lasten							
001	Bestuursorganen	1,536,959	1,795,200	1,509,300	1,509,300	1,509,300	1,509,300
002	Bestuursapparaat	2,028,383	2,393,900	3,032,700	2,982,700	2,982,700	2,982,700
003	Burgerzaken	234,964	208,500	244,000	274,000	244,000	244,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	76,094	88,700	81,000	81,000	81,000	81,000
Totale lasten		3,876,400	4,486,300	4,867,000	4,847,000	4,817,000	4,817,000

Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 0	(3,631,546)	(4,241,300)	(4,631,000)	(4,611,000)	(4,581,000)	(4,581,000)
--	-----------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Veiligheid, rampenbestrijding en incidentenorganisatie

Het eiland is verantwoordelijk voor drie taken:

- De gezaghebber dient voor zowel politie als brandweer de prioriteiten te stellen, vanuit perspectief van openbare orde en veiligheid (het Openbaar Ministerie doet dit vanuit rechercheperspectief);
- De eilandsecretaris is verantwoordelijk voor het rampenplan (land en zee), dat wil zeggen voor het opstellen van een dergelijk plan: het Openbaar Lichaam ontvangt conform de Kostenbesluit Veiligheidswet BES) een bijdrage in de kosten voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en voor de brandweezorg alsmede in de kosten die voor de Openbaar Lichamen voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit de gevolgen van die bestrijding;
- De gezaghebber is tijdens een ramp de coördinator, daartoe wordt er een groep binnen het ambtelijk apparaat opgeleid; deze groep heeft instructies hoe te handelen bij crisis.

Daarnaast kan een ramp schade tot gevolg hebben. Dit kan tot hersteltaken leiden. Bij nalatigheid heeft de rijksvertegenwoordiger de mogelijkheid om in te grijpen. De taken zijn vergelijkbaar met die van Nederlandse gemeenten, met de uitzondering dat in Nederland de brandweer het rampenplan maakt. De rol van de gezaghebber bij de politietaken is gelijk aan de rol van de burgemeester.

De luchthaven dient, evenals alle andere bedrijven met een bepaald risico, zelf een brandweer te hebben. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor Nustar.

Armoedebestrijding

Er is geen algemene bepaling rond armoedebestrijding, wel zijn er enkele verplichtingen in de zin van zorgplichten: zoals het zorg dragen voor de onkosten van begrafenissen van mensen wiens erfgenamen de begrafenis niet kunnen betalen en het zorg dragen dat kinderen op het basisonderwijs onderwijs kunnen ontvangen door indien nodig kleding, voedsel en vervoer te regelen. De Wet primair onderwijs BES schrijft voor dat het openbaar lichaam ingaande schooljaar 2011/2012 bij verordening regels stelt tot verstrekking van voeding en kleding (en vervoersvoorzieningen) voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken.

Tot recent was het gebruikelijk dat mensen die in de onderstand terecht waren gekomen of dreigden te komen een baan aangeboden kregen bij het openbaar lichaam, bijvoorbeeld als schoonmaker. Dit wordt nu afgebouwd; zie verder onder paragraaf: bedrijfsvoering.

Armoedebestrijding heeft veelal een ad hoc karakter, dat wil zeggen inwoners met een acuut probleem worden soms geholpen. Het gaat met name om het betalen van begrafenissen. Dit kan relatief duur zijn als mensen in het buitenland zijn overleden (uitgezonderd de gevallen dat de zorgverzekering hen op een medische zending hadden gezonden). De begrafenis-kosten worden daar waar mogelijk weer verrekend met het pensioen van de overledene. Daarnaast schiet het Openbaar Lichaam kosten van zorg voor, voor inwoners die het zelf niet kunnen voorschieten. Dit is feitelijk een lening en zou bij de zorgverzekering moeten worden teruggevorderd.

Het Openbaar Lichaam heeft verder een ontbijtproject lopende bij de Governor de Graaf school.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totale baten		-	-	-	-	-	-
Lasten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	5,607	6,400	8,000	8,000	8,000	8,000
130	Rampenbestrijding	4,779	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Totale lasten		10,387	256,400	258,000	258,000	258,000	258,000
Bijdrage aan algemene middelen							
hoofdfunctie 1		(10,387)	(256,400)	(258,000)	(258,000)	(258,000)	(258,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen

De eisen voor het ruimtelijke orderingsbeleid zijn vastgelegd in de Wet grondslagen ruimtelijke ontwikkelingsplanning BES. Bepaald is dat het Openbaar Lichaam, verantwoordelijk is voor de totstandkoming en realisering van het eigen ruimtelijk beleid. Daarvoor moeten het Openbaar Lichaam ontwikkelingsplannen vast stellen. Bij deze plannen moet zij rekening houden met onder andere het evenwicht tussen beschikbare ruimte, het bevorderen van ontwikkeling en de bevolkingsgroei, ruimtelijke voorwaarden voor een gezond leefmilieu, het beschikbaar komen van woonruimte en van de bijbehorende sociale en culturele voorzieningen in lijn met de groei van de bevolking en de uitvoering van de ontwikkelingsprojecten. De ontwikkelingsplannen dienen in de ontwerpfase ter inzage te worden gelegd.

Het Openbaar Lichaam heeft een ontwikkelingsplan c.q. bestemmingsplan en een woonvisie. De woonvisie is ontwikkeld door de woningbouwvereniging Woonlinie, die het Openbaar Lichaam hierbij ondersteund heeft.

Wegen, pleinen, parkeerplaatsen, straatverlichting en overige

Er zijn geen formele minimumeisen aan het beheer van de openbare ruimte. Het doel van wegen, straten en pleinen is mensen in staat te stellen zich te verplaatsen. Ook goederenvervoer is noodzakelijk, evenals parkeerplaatsen.

Naast het aanleggen, beheer en onderhoud van wegen, pleinen, kunstwerken, bermen en verlichting is van belang dat dit zo gebeurt dat er enige doorstroming is en er niet te veel hinder en gevaarlijke situaties ontstaan.

Er is een onderzoek door DHV en CROW gedaan in opdracht van het Ministerie van BZK om het achterstallig onderhoud en de structurele onderhoudskosten in te schatten (Rapport Quick scan Beheerkosten Bonaire, Sint Eustatius en Saba, 2011). Uitgangspunt daarbij is het huidige wegennet met huidige ondergrond. Het Openbaar Lichaam heeft zelf ook een onderzoek laten doen. Het uitgangspunt van deze onderzoeken is ook de bestaande wegen en huidige ondergrond. Het geraamde achterstallig onderhoud komt uit op 4,8 Mio.

Er is nog steeds veel achterstallig onderhoud. Daarnaast beïnvloedt de erosie het verkeer; de regen neemt zand en stenen van de berg mee naar beneden. Erosie kan worden tegengegaan door het vergroten van dammen en het opvangen van regenwater in natuurlijke reservoirs. Ook bij de wijze van aanleggen van wegen kan meer rekening worden gehouden met voorkomen van erosie. Loslopend vee versterkt de erosie. De tot 2012 actieve stichting Wegenfonds zal worden ontmanteld. Het onderhoud van het wegennet wordt sinds 2013 door aannemersbedrijven uitgevoerd.

Zeehaven

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de exploitatie van de haven. Er zijn diverse eisen rond zeehaven van toepassing, waaronder eisen voor veiligheid, handhaving en toezicht. Het gaat bijvoorbeeld om de Wet maritiem beheer BES, Loodsenwet 2001 BES en de Haven beveiligingswet BES.

De haven is qua bruto tonnage op Rotterdam na de grootste haven van Nederland. Dit komt met name door olieoverslag voornamelijk voor de Amerikaanse markt door Nustar. De olieterminal is eigendom van en wordt geëxploiteerd door het Amerikaanse bedrijf Nustar. Nustar heeft ook zijn eigen pier. Nustar is een grote werkgever op Sint Eustatius.

De goederenhaven wordt met EU-middelen geupgrade (5,3 Mio), dit houdt onder andere in dat de pier wordt uitgebreid, zodat grotere schepen stabielere kunnen liggen bij het lossen van de lading.

De faciliteiten voor het aan land brengen van de goederen worden ook verbeterd, zodat dit minder moeizaam gaat. Tot slot worden er plekken gemaakt waar jachten kunnen ankeren en wordt een dinky haven voor de jachten aangelegd.

Het Openbaar Lichaam denkt erover de goederenhaven te verplaatsten naar de buurt van de haven van Nustar en de huidige goederenhaven om te vormen tot een uitsluitend toeristische haven. Dit met als doel meer mogelijkheden te creëren voor directe aanvoer van goederen – in plaats van via Sint Maarten – en daardoor goedkopere producten naar het eiland te halen. Een ander doel is meer mogelijkheden voor toerisme te ontwikkelen doordat de goederenhaven uit het toeristisch gebied weg is.

Luchthaven

De Franklin Delano Roosevelt Airport dient aan de minimale internationale voorschriften van de International Civil Aviation Organisation (ICAO) te voldoen. Deze voorschriften zijn iets minder zwaar dan de EU-voorschriften. De EU-voorschriften zijn gericht op dichtbevolkte gebieden en veel vliegbewegingen.

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de exploitatie van de luchthaven. Het Rijk draagt zorg voor enkele aanpalende taken, zoals de meteorologische en seismologische dienst (uitgevoerd door het KNMI), de douane en de KMAR.

De Franklin Delano Roosevelt Airport voldoet momenteel niet aan de minimale internationale voorschriften.

Het niet voldoen bestaat enerzijds uit de fysieke omgeving, dat is de start- en landingsbaan, omgeving van de baan, locatie gebouwen en dergelijke. Anderzijds heeft het te maken met kennis en opleiding van het personeel en het ontbreken van veiligheidsmanagement systemen.

De luchthaven is een onderdeel van het Openbaar Lichaam en maakt een verlies, zeker als investeringen in aanmerking worden genomen.

Er is in opdracht van het Openbaar Lichaam gewerkt aan een masterplan dat inmiddels gereed is.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving				2015	2016	2017
Baten							
200	Algemeen beheer DROB	151,941	127,300	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	112	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehavens	866,455	1,185,000	1,183,000	1,183,000	1,183,000	1,183,000
230	Luchtvaart	372,250	495,000	495,000	495,000	495,000	495,000
Totale baten		1,390,758	1,807,300	1,678,000	1,678,000	1,678,000	1,678,000
Lasten							
200	Algemeen beheer DROB	1,889,530	1,563,300	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000
210	Wegen, straten en pleinen	315,790	585,000	597,000	597,000	597,000	597,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,704	17,700	16,000	16,000	16,000	16,000
220	Zeehavens	558,123	642,500	749,000	749,000	749,000	749,000
230	Luchtvaart	914,179	969,000	898,000	898,000	898,000	898,000
Totale lasten		3,684,326	3,777,500	3,660,000	3,660,000	3,660,000	3,660,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 2	(2,293,569)	(1,970,200)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)

Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Elektriciteit

Het Openbaar Lichaam verleent concessies aan een bedrijf voor elektriciteit (productie en levering) dit volgens de Wet elektriciteitsconcessies BES. Elektriciteit dient aan internationale kwaliteitseisen te voldoen, waaronder eisen voor leveringszekerheid. Door de beperkte schaalgrootte is scheiding tussen productie en levering niet altijd mogelijk.

In april 2012 tekende St. Eustatius met Saba en St. Maarten een Memorandum of Understanding (MOU) waarin de opsplitsing van N.V. GEBE nader is uitgewerkt en waarbij ook de uiteindelijke datum van opsplitsing van het bedrijf is vastgesteld, te weten 1 januari 2014. Dit geeft de eilanden ampel tijd voor:

1. het opheffen van de bestaande shareholders foundation
2. verdeling van de aandelen N.V. GEBE per eiland
3. het oprichten van het eigen elektriciteitsbedrijf
4. het zeker stellen van aanvaardbare tarieven voor de consument

Ten aanzien van dit laatste werd gedurende de CN-week in maart een overeenstemming bereikt met het ministerie van Economische Zaken, waarbij deze de verantwoording neemt voor de betaalbare en betrouwbare elektriciteitsvoorziening op St. Eustatius en Saba. Onder meer om dit doel te bereiken zijn er door het betreffende ministerie middelen ter beschikking gesteld voor de realisatie van een wind farm te bouwen aan de oostkant van het eiland in de buurt van de Botanische Tuin. Tevens werd door het ministerie een transitie-manager ter beschikking gesteld die voor zowel St. Eustatius als Saba ondersteuning biedt gedurende het overgangstraject naar het nieuwe elektriciteitsbedrijf.

Drinkwater

Drinkwater is een taak waarvoor het Openbaar Lichaam verantwoordelijk is via de Wet drinkwater BES. Beschikbaarheid van drinkwater dat aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet staat voorop; dit conform het Besluit kwaliteit drinkwater BES. Het Openbaar Lichaam verleent concessies aan drinkwaterbedrijven en zorgt voor de handhaving van de kwaliteit.

Mensen vangen regenwater op in cisternen. Er is een waterzuiveringsbedrijf van het Openbaar Lichaam dat zeewater zuivert tot drinkwater. Dit water wordt verkocht aan mensen die (tijdelijk) zelf niet voldoende regenwater hebben kunnen opvangen. Water kost 6 a 7 dollar per m³. Het drinkwater wordt in flessen verkocht. Deze flessen worden ingevoerd.

Er was voor kort geen drinkwaterleidingensysteem.

De aanleg van het waterleiding netwerk, uitgevoerd door Volker International, was eind 2010 aangevangen en zou 15 maanden in beslag nemen. Uiteindelijk werd in juni de oplevering getekend door het Duitse bedrijf verantwoordelijk voor de supervisie. Helaas bleek al vroeg in de onderhoudstermijn dat nogal wat werk, waaronder de installatie van een groot aantal afsluiters, niet was uitgevoerd. Een en ander leidde ertoe dat het netwerk uiteindelijk in 2012 niet operationeel werd.

Het Openbaar Lichaam heeft een vervolgens een overeenkomst getekend (WOP) met EVIDES. Dit bedrijf ondersteunt het Openbaar Lichaam met het beheer van het netwerk en de productie van het drinkwater. Hieraan zijn voor het Openbaar Lichaam geen verdere kosten verbonden.

De prijs van het drinkwater is afhankelijk van het gebruik. Vermoedelijk blijven mensen de cisternen gebruiken naast hun drinkwateraansluiting.

Telecommunicatie

Eutel NV is de enige aanbieder van vaste telefonie. Het Openbaar Lichaam bezit 100% van de aandelen in Eutel NV. Hiervoor is een vast jaarlijks dividend van +/- USD 100,000 aan baten geraamd. Eutel NV heeft concurrentie van mobiele telefonie (twee aanbieders). Er zit een probleem in de verbinding die via straalverbindingen loopt naar Sint Maarten. Daarnaast is de switch voor telefoonverkeer in handen van operators op Sint Maarten. Dit maakt het

Openbaar Lichaam afhankelijk van een beperkt aantal partijen om toegang tot verbindingen te krijgen. Gebruikmaken van de zeekabel die met incidentele middelen van het Ministerie van BZK is aangelegd, zal echter tot een substantiële marktwijziging leiden.

Toezicht en handhaving op het fysieke domein en economische taken

In wezen is bij alle gebods- en verbodsbepalingen een vorm van toezicht en handhaving nodig. Als basis voor het overzicht van de taken waarop toezicht en handhaving plaats vindt gebruiken we de taken in de beleidsvelden:

- a) water (drinkwater, afvalwater)
- b) afval (illegale stort, chemisch afval), zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- c) milieu (bodembescherming, gevaarlijke stoffen, milieuvergunningen, delfstoffen, zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- d) bouw- en woningtoezicht
- e) zeehaven en schepen (veiligheid op water, port state control, regelingen scheepvaart, toezien op onderhoud van pieren en kade)
- f) natuurbeheer en –bescherming
- g) landbouw en visserij (levende dieren en planten, slacht en voedsel en warenkeuringen).
- h) economische taken (vestigingsbeleid bedrijven, winkelsluiting, maximumprijzen, ijkwezen en strategische voorraden)
- i) overige (kinderopvang en scholen, evenementen, feesten, drank- en horecavergunningen, handhaving openbare orde (APV) e.d.

Stimulering economie (ontwikkeling werkgelegenheid)

Bij deze taak gaat het om het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van economische sectoren.

Op basis van de Wet vestiging bedrijven BES is het Openbaar Lichaam verplicht vestigingsvergunningen te verlenen. Deze taak was al eilandelijk en is dat gebleven. Het eilandbestuur mag de vergunning alleen weigeren wanneer bij de aanvrager sprake is van een evident tekort aan algemene ondernemersvaardigheden en/of benodigde financiële middelen.

Daarnaast zijn er nog enkele andere economische taken, zoals prijzenbeleid. De prijzenwet BES is een wet vanuit de Antilliaanse wetgeving overgenomen. Dat wil zeggen dat het Bestuurscollege maatregelen nemen als goederen of diensten worden aangeboden tegen prijzen die in strijd zijn met het algemeen belang. Het kan bijvoorbeeld gaan om het verbieden goederen te verkopen of alleen te verkopen voor een lagere of hogere prijs. Ook zijn administratieve voorschriften mogelijk. Het Openbaar Lichaam kan hiervoor regelgeving maken.

Vestigingsvergunningen

Het proces van vergunningverlening voor bedrijven en ondernemingen is in 2012 verder uitgewerkt en geoptimaliseerd met als doel de doorlooptijd van af te geven vergunningen te verlagen en de kwaliteit van de dienst te verhogen.

Verder is specifiek aandacht besteed aan ijkwezen en prijscontrole. Wegens tekort aan zowel personeel alsook specifieke competenties en het ontbreken van een adequaat handhaving blijft het opzetten van goedwerkende prijscontrole voorsnog een uitdaging. Mede vanwege de invoering van de vrijstelling van ABB heffing voor bepaalde basisbehoeften heeft het prijsbeleid aandacht gehad. Het prijzenbeleid is vormgegeven in diverse verordeningen van voor 10-10-10. Toetsing en actualisering van deze verordeningen aan de staatkundige hervormingen is nog lopende. In 2012 heeft het Openbaar Lichaam (voor het eerst) een prijsopname gepubliceerd van de prijzen op het eiland. Dit gedeelte van de prijscontrole werd gedaan met behulp van stagiaires

Daarnaast is het ijkwezenbeleid per 1-1-2013 ingevoerd. In 2012 hebben een tweetal ambtenaren de opleiding tot metrologisch controleur/ijkmeester met succes afgerond. De opleidingskosten zijn vergoed door de Minister van Economische Zaken.

Mogelijkheden voor economische ontwikkeling

Sectoren die kunnen worden gestimuleerd is voor; verdere ontwikkeling van het havengebied, toerisme¹, olie, bouw en landbouw. Daarnaast wordt ook het midden- en kleinbedrijf gestimuleerd.

Uit gelden van het Sociaal Economische Initiatief (SEI) werden tot eind 2012 de kosten van de Senior Development & Investment Officer (SDIO) gefinancierd. Het project is uiterst succesvol geweest en er bleek een duidelijke behoefte deze werkzaamheden uit eigen middelen voort te zetten. Het Openbaar Lichaam heeft daarom het contract met de SDIO voor de duur van een jaar verlengd. Projecten waaraan in 2012 werd gewerkt zijn onder meer:

- _ het Joremi project te White Wall
- _ het Jovinro project te Lower Town
- _ de introductie van wind- en zonne-energie
- _ de introductie van een reguliere luchtverbinding met St. Kitts

De afdeling Economische zaken is belast met het stimuleren van de economie. De uitgangspunt bij het ontwikkelen van de economie is het zoeken naar mogelijkheden waarbij de huidige infrastructuur benut kan worden, zoals het vliegveld (vliegschool), visverwerkingsindustrie en dergelijke.

Landbouw en visserij

Landbouwontwikkeling is geen wettelijke taak. De eilandelijke taken richten zich op mogelijke ontwikkeling van bedrijvigheid. Het slachten van vee, diergezondheid, bestrijdingsmiddelen is wel een wettelijke taak. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van EL&I; de uitvoering is aan het Openbaar Lichaam. Er is een lokale regelgeving aanwezig onder andere op doorvoer van dieren.

De verplichtingen rond slachthuizen richten zich op hygiëne en de voedselkwaliteit. Het Openbaar Lichaam is eigenaar van de slachthuizen en op grond daarvan verantwoordelijk voor het realiseren van de minimumeisen.

Visserij is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Rijk en de Openbaar Lichaam. Het betreft dan met name vergunningverlening, monitoring en registratie (voor boten langer dan 12 meter) om de visstand te beschermen. Er zijn soorten die onder CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) vallen. Dit betekent dat als er bijvoorbeeld visvangst² is van een beschermde soort er een systeem moet zijn voor monitoring.

Wat mag het kosten?

<i>Overzicht baten en lasten:</i>		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 3. Economische zaken					2012	2013	2014
Functie	Omschrijving						
Baten							
300	Economische zaken	76,240	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Handel en Industrie	-	800,000	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	12,381	205,000	-	-	-	-
Totale baten		88,621	1,080,000	75,000	75,000	75,000	75,000
Lasten							
300	Economische zaken	172,476	116,500	124,000	124,000	124,000	124,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en	231,301	325,000	136,000	136,000	136,000	136,000

¹ Toerisme: Het gaat dan om duiktoerisme, hiking en bovendien cultuur (monumenten).

² Denk naast beschermde vissoorten ook aan conch en kreeft.

	visserij						
Totale lasten		403,777	441,500	260,000	260,000	260,000	260,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 3	(315,157)	638,500	(185,000)	(185,000)	(185,000)	(185,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Hoofdfunctie 4. Onderwijs

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Governor de Graaff School

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de Governor de Graaff School. Het betreft hier openbaar onderwijs. Er is een commissie ingesteld om namens het Openbaar Lichaam de belangen van de school te behartigen. De opzet is dat de school wordt ondergebracht in een stichting waarna de taken van de commissie worden overgenomen aan het bestuur van de stichting. De oprichting van de stichting is lopende.

Onderwijshuisvesting basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO

De zorg voor onderwijshuisvesting is een wettelijke taak van het Openbaar Lichaam voor alle scholen van het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het MBO. Er is geen speciaal onderwijs in de zin van afzonderlijke scholen. Er is een expertisecentrum onderwijs en zorg. Dit expertisecentrum levert in eerste instantie ondersteuning aan docenten en kinderen voor zover dit niet in en door de school zelf mogelijk is (tweedelijns zorg). In tweede instantie zorgt het centrum voor afzonderlijk onderwijs van kinderen waarvoor dit noodzakelijk is. De huisvesting hiervoor valt ook onder onderwijshuisvesting. Lichamelijke opvoeding maakt eveneens deel uit van het basis- en voortgezet onderwijs, daarom zijn sportfaciliteiten ook een verplicht onderdeel van onderwijshuisvesting.

De taak onderwijshuisvesting betreft groot onderhoud, uitbreiding, aanpassingen, nieuwbouw, herstel van schade en dergelijke. Het dagelijks onderhoud, schoonmaken, water en elektriciteit, meubilair en dergelijke is een verantwoordelijkheid van het Rijk; dat hiervoor een bedrag beschikbaar stelt aan de scholen.

Bijna alle gebouwen hebben (veel) achterstallig onderhoud. Er is bij ruim de helft van de scholen ruimtegebrek geconstateerd.

Het Ministerie van OCW heeft samen met de schoolbesturen de scholen bekeken en een masterplan gemaakt voor het wegwerken van achterstallig onderhoud door renovatie of nieuwbouw. Dit masterplan is in maart 2011 ondertekend door het Openbaar Lichaam en het Ministerie van OCW. Het Ministerie heeft voorgesteld de kosten van het achterstallig onderhoud op zich te nemen. De reguliere onderhouds- en vervangingskosten is voor het Openbaar Lichaam. Dit betekent dat het Ministerie een deel van de coördinatie / beleidstaken op zich heeft genomen, evenals een deel van de kosten. Dit is ook in de wet vastgelegd voor een overgangsfase van 5 jaar (2011-2015).

Leerlingenvervoer

Kinderen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking moeten naar school

kunnen gaan. Het Openbaar Lichaam is hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast zijn is het Openbaar Lichaam verplicht een verordening te maken met regels voor onder andere het vervoer van en naar school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken. Het gaat meestal om kinderen met een beperking of kinderen die naar een school met een specifieke levensovertuiging gaan. Op Sint Eustatius is deze taak dus breder.

De leerlingenvervoer is er voor kinderen met verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking en voor kinderen die op enige afstand van school wonen. De wegen zijn niet bijzonder geschikt om over te fietsen door kinderen; de wegen zijn te smal voor het autoverkeer, gecombineerd met fietsen.

Iedere leerling heeft recht op leerlingenvervoer. Een verordening hiervoor is er nog niet. Het Openbaar Lichaam heeft schoolbussen en verzorgt het leerlingenvervoer. Er zijn maar twee grote bussen, waardoor er wachttijden zijn voor de kinderen. De Seventh Day Adventists school heeft een eigen schoolbus. Ook Buzzy Bee (kinderopvang) heeft een eigen bus. In totaal gaat het om circa 300 – 325 kinderen die met het leerlingenvervoer meegaan.

Onderwijs algemeen

Bij deze taak gaat het om beleids-fte's en aansturing van projecten, zoals de onderwijshuisvesting. Deze taak vloeit voort uit de overige onderwijstaken. De taak onderwijs algemeen kent specifieke wetgeving in dit geval is dit een afgeleide van andere taken, bijvoorbeeld van onderwijshuisvesting.

Openbaar onderwijs

Conform de Wet primair onderwijs is het Bestuurscollege het bevoegd gezag van het openbaar school (Governor de Graaf school). De bekostiging van het openbaar school is sinds 1 januari 2011 verantwoordelijkheid van het Rijk uitgezonderd onderhoud schoolgebouwen. Het Bestuurscollege is derhalve verantwoordelijk voor de financiële verantwoording van de door het Rijk verleende subsidies ter bekostiging van de operationele kosten van het openbaar school. Deze gelden worden derhalve met tussenkomst van het Openbaar Lichaam beschikbaar gesteld aan het openbaar school.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 4. Onderwijs		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
400	Algemeen Beheer	117,746	64,000	-	-	-	-
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	696,000	696,000	696,000	696,000	696,000
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-	-	-	-	-	-
Totale baten		117,746	760,000	696,000	696,000	696,000	696,000
Lasten							
400	Algemeen Beheer	391,151	388,000	332,000	332,000	332,000	332,000
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	696,000	696,000	696,000	696,000	696,000
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	46,651	55,000	61,000	61,000	61,000	61,000
Totale lasten		437,802	1,139,000	1,089,000	1,089,000	1,089,000	1,089,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 4	(320,056)	(379,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdstuk 4. Onderwijs

Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Bibliotheek

Het hebben van een bibliotheek is niet verplicht. In de praktijk heeft de bibliotheek met name een functie voor scholieren. Iets vergelijkbaars geldt in Europees Nederland; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale bibliotheekvoorziening (maar niet verplicht een bibliotheekvoorziening aan te bieden) de provincie voor de provinciale netwerkvorming en het ondersteunend bibliotheekwerk en het Rijk heeft de algehele stelselverantwoordelijkheid. De Wet op het specifiek cultuurbeleid, die voor het bibliotheekwerk van toepassing is, kent slechts beperkte bepaling over de openbare bibliotheek. Het betreft hier de contributie vrijdom voor personen beneden de leeftijd van achttien jaar.

Het Ministerie van OCW heeft in 2012 een incidentele bijdrage verstrekt om het bibliotheekwerk op het niveau van de nederlandse basisbibliotheek te brengen. De activiteiten tbv het uitvoeren van dit project zijn in 2013 aangevangen en zijn nog lopende. De bibliotheek is van de stichting Judson Bicentennial Stichting Openbare Bibliotheek. Het personeel wordt door het Openbaar Lichaam betaald.

Sport

Er zijn geen minimumeisen op het terrein van sport anders dan dat lichamelijke opvoeding een onderdeel is van het lespakket van scholen. Daarmee hoort een basisfaciliteit voor sport bij de taak onderwijshuisvesting.

Door middel van incidentele middelen wordt de sporthal en de sportveld geupgrade. De kosten van onderhoud zijn nog niet berekend.

Sinds november 2011 heeft Sint Eustatius een sportcomplex (Fredric Cramston) met zwembad, sporthal en enkele velden. Het complex is aangelegd en gebouwd met middelen van USONA/ SEI, de Cruyff court foundation en Nustar. Voor het beheer en onderhoud van de sporthal is sinds juni 2012 de stichting (Sint Eustatius Sport Facility Foundation) opgericht. De stichting is bezig met fondsenwerving en ontvangt ook een subsidie van het eiland. De scholen maken gebruik van het complex, evenals diverse sportstichtingen en vermoedelijk de naschoolse opvang.

Behalve dit complex zijn er nog enkele sportvelden van stichtingen. Deze krijgen geen subsidie van het Openbaar Lichaam. De velden en bijhorende accommodaties hebben achterstallig onderhoud.

Kunst, musea en overige culturele activiteiten

Er zijn geen wettelijke eisen voor kunst, musea en culturele activiteiten. Wel is de Wet op het specifiek cultuurbeleid van toepassing. Deze wet regelt het kader voor het verstrekken van specifieke Rijkssubsidies voor cultuur, via cultuurfondsen. Hierdoor kunnen kunstenaars, stichtingen en instellingen subsidies aanvragen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Mondriaanfonds.

Er is een community centre met theater en muziek. Er zijn diverse activiteiten door het Openbaar Lichaam georganiseerd. Activiteiten rond feestdagen zoals Sint Eustatius-dag en Kerstmis worden ook georganiseerd. Er is iemand, betaald door het Openbaar Lichaam, bezig met het opzetten van een programma voor scholieren over geschiedenis en kunst

The Historical Foundation heeft een museum. De medewerkers van het museum worden betaald door het Openbaar Lichaam. Andere inkomsten zijn fondsen voor onderhoud van het gebouw en voor projecten. Daarnaast zijn er inkomsten van entreegelden, verkoop van

artikelen in het museumwinkeltje en donaties van de leden van de stichting. Ook zijn er samenwerkingen met andere musea in bijvoorbeeld Nederland.

Naast het museum van de Historical Foundation is er nog een particulier museum.

Cultureel erfgoed, archief en archeologie

Deze taak bevat drie deeltaken, met ieder zijn eigen eisen:

- *Cultureel erfgoed* gaat met name over monumenten en stads- en dorpsgezichten, over archeologie en over cultuurlandschap. Monumenten betreffen veelal, maar niet alleen, gebouwen. Begraafplaatsen kunnen bijvoorbeeld ook monumenten zijn. De plichten van het Openbaar Lichaam staat in de Monumentenwet BES. Het Openbaar Lichaam dient een monumentenlijst op te stellen en een monumentenverordening op te stellen met daarin regels over wat wel en niet mag ten aanzien van monumenten.

Op het terrein van cultureel erfgoed is sprake van achterstallig onderhoud. Het Rijk is daarom in 2008 een impuls (voor vier jaar) gestart voor het wegwerken van achterstanden op dit terrein.

Het Rijk wil de monumenten behouden vanwege de culturele waarde. Particulieren kunnen een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds. Het openbaar lichaam kan geen beroep hierop doen.

Particulieren die een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds krijgen een laagrentende lening om een monument te restaureren. Voorwaarde is dat de monumenten zijn aangewezen als monument door een overheid. Het Openbaar Lichaam heeft een monumentenverordening. De monumentenlijst is nog in het proces van bestuurlijke besluitvorming. Er zijn erkende en potentiële monumenten. Het gaat om woningen, begraafplaatsen, kerken en restanten van het fort. Het cultureel erfgoed is precolumbiaans en koloniaal historisch.

- Bij *archeologie* gaat het met name om dat wat er nog in de grond aanwezig kan zijn. Volgens het verdrag van Malta wordt voor de bouw gezien of er archeologische resten in de grond zijn.

Het verdrag van Malta geldt in Caribisch Nederland, maar het verdrag is nog niet geïmplementeerd. Het implementatieplan is inmiddels naar de Tweede Kamer.

Het verdrag betekent dat bij nieuwbouw eerst de bodem dient te worden onderzocht.

Er zijn veel archeologische vondsten. Soms wordt daarbij samengewerkt met een universiteit uit de Verenigde Staten. Studenten komen in hun zomervakantie onderzoek doen. Op Saba zijn nagenoeg geen archeologische vondsten.

- *Archief*: het gaat dan om historische archieven, maar ook om de archieven van bestuursinstellingen, waar bijvoorbeeld de archieven van de burgerlijke stand, het bevolkingsregister, ruimtelijke ordening (bouwvergunningen) en bestuurlijke zaken (notulen van raads- en collegevergaderingen) onder vallen. De eisen voor het archief zijn verplicht gesteld in de Archiefwet BES. De eisen komen er samengevat op neer dat overheidsarchieven moeten worden bewaard en moeten worden opengesteld. Voor het ter beschikking stellen kan geld worden gevraagd.

Het historisch archief is nog op Curaçao en moet nog worden verdeeld.

Een deel van het historisch archief (slavenboeken) is op het eiland, maar wordt niet op een speciale plek bewaard en is zwaar aangetast door het vocht. Een ander deel van het historisch archief is, vanwege vocht en ruimteproblemen, overgebracht naar Curaçao. The Historical Foundation wil het archief te zijner tijd terugbrengen naar Sint Eustatius.

Dit kan alleen als de stichting een nieuw gebouw in beheer neemt en een goede bewaarplek voor archieven heeft. In dit gebouw zouden meerdere stichtingen kunnen worden gehuisvest, zoals de stichting voor archeologie en de stichting voor monumentenzorg.

Het archief voor burgerzaken is niet op orde. Niet qua archivering en niet qua bewaarplek.

Toerisme

Hotels

Volgens het strategisch ontwikkelingsplan is toerisme de sector voor economische groei. Er is echter nog een lange weg te gaan. Met behulp van de SDOI worden pogingen ondernomen om investeerders aan te trekken. Nieuwe projecten die zich hebben aangediend zijn Joremi (White Wall) en Jovinro (Lower Town). Daarnaast heeft The Old Gin House aangegeven het aantal kamers met veertien te willen uitbreiden.

Cruise ships

In December heeft de Seabourne Legend voor de eerste keer de haven van St. Eustatius aangedaan.

De reviews waren zeer goed. Voor toekomstige bezoeken dient er nog wel aan een aantal voorwaarden te worden voldaan. De belangrijkste voorwaarde is het uitbaggeren van de haven, wat het schip in staat zal stellen aan de pier af te meren. Baggeren is een onderdeel van het lopende havenproject, gefinancierd uit de SEI gelden, en zou begin 2013 dienen plaats te vinden.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 5. Cultuur en Recreatie	2012				2013	2014	2015
Functie	Omschrijving						
Baten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	-	-	-	-	-	-
530	Sport	-	-	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/musea	-	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	-	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	77,220	87,100	-	-	-	-
Totale baten		77,220	87,100	-	-	-	-
Lasten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	144,068	150,000	152,000	152,000	152,000	152,000
530	Sport	281,480	328,600	350,000	350,000	350,000	350,000
541	Oudheidkunde/musea	206,964	255,000	255,000	255,000	255,000	255,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	467,459	470,000	470,000	470,000	470,000	470,000
580	Overige cultuur en recreatie	680,593	639,100	585,000	535,000	535,000	535,000
Totale lasten		1,780,564	1,842,700	1,812,000	1,762,000	1,762,000	1,762,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 5	(1,703,344)	(1,755,600)	(1,812,000)	(1,762,000)	(1,762,000)	(1,762,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie

Het Openbaar Lichaam is verplicht openbare arbeidsbemiddeling te verzorgen voor iedere werknemer en werkgever (Wet van 4 juli 1946 houdende de instelling van een arbeidsbureau BES). Hieronder valt de arbeidsbemiddeling tussen werkgevers en werkzoekenden, het verzamelen van gegevens nodig voor bemiddeling en het stimuleren van voorlichting over beroepskeuzen en bevordering van vakopleidingen binnen het betrokken eilandgebied.

Aan arbeidsparticipatietrajecten zijn geen specifieke minimumeisen verbonden. Bij de staatkundige hervormingen is afgesproken dat de verantwoordelijkheid voor activerend beleid ten behoeve van participatie van de burger in het maatschappelijk leven en met name in het arbeidsproces bij het Openbaar Lichaam ligt. Ondersteuning aan burgers met beperkingen om aan werk en samenleving deel te nemen valt hier ook onder. Evenals het leggen van contacten met bedrijven voor stageplaatsen en banen met name voor mensen die trajecten tot arbeidsparticipatie volgen.

Werkzoekenden worden ingeschreven. Verder is het bevorderen van arbeidsparticipatie nog niet ontwikkeld. Er is geen sociale werkplaats en er is weinig tot geen volwassenenonderwijs of scholing / stage voor volwassenen om hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Er zijn wel enkele stageplaatsen aanvullend aan de SKJ trajecten. Edupartners (momenteel nog een onderdeel van het Openbaar Lichaam, waarvan het voornemen is dat het voor eind 2013 in de vorm van een stichting wordt opgezet) heeft stageplaatsen en sinds kort gecertificeerde leerbedrijven. Ook is het streven dat er trainers voor toekomstige certificering worden opgeleid. De leerbedrijven zijn nodig voor SKJ en voor het MBO. Daarnaast heeft Edupartners met incidentele middelen van het Ministerie van SZW enkele job-programma's opgezet. Het gaat dan om trajecten om mensen van ouder dan 24 jaar op te leiden tot een startkwalificatie.

Maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare groepen

Er zijn geen wettelijke minimumeisen. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervormingen expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd. In Europees Nederland vallen deze taken onder de WMO.

Het betreft maatregelen of activiteiten zoals:

- Ondersteunende maatregelen zodat mensen thuis kunnen blijven wonen (ouderen en gehandicapten) door woningaanpassingen, huishoudelijke hulp of verzorging van vervoer. Het gaat hier niet om persoonlijke verzorging of begeleiding van zieken, gehandicapten of psychiatrische cliënten. Deze taken vallen onder de AWBZ of zorgverzekering.
- Dagactiviteiten en verzorging van ouderen en gehandicapten die niet zijn opgenomen in een instelling. Het gaat hier om sociale – activiteiten en niet om niet-medische dagactiviteiten.
- Maatschappelijk werk en advies (loketfunctie).
- Tot slot, betreft het zorg voor (ex-)verslaafden en psychiatrische patiënten die niet in een Rijksinstelling zijn opgenomen en die niet meer onder de zorgverzekering vallen. Activiteiten gericht op herstel of voorkoming van verergering van de aandoening, beperking of handicap valt onder de zorgverzekering BES.

Deze taken werden in beperkte mate uitgevoerd, veelal met familie, vrijwilligers en vanuit Goede Doelen. Woningaanpassingen, huishoudelijke hulp, vervoer en dagactiviteiten zijn niet tot zeer beperkt aanwezig. Re-integratie en maatschappelijke opvang voor (ex-) verslaafden en psychiatrische patiënten is uitbesteed aan Stichting Verslavingszorg Psychiatrische Caribisch Nederland.

De scheiding Rijks taak (zorgverzekering) –eilandelijke taak is complex en nog niet volledig uitgekristalliseerd. Het Rijk heeft Novadic Kentron (netwerk voor verslavingszorg) ingehuurd om met het Openbaar Lichaam (ook in samenwerking met Bonaire en Saba) te inventariseren wat nodig is voor verslavingszorg en psychiatrie en wat er al is.

Er zijn dagactiviteiten voor met name bejaarden, maar ook voor enkele verstandelijk gehandicapten. De dagactiviteiten worden verzorgd door Chapel Piece. Chapel Piece is particulier en krijgt middelen via fondsen. Het Openbaar Lichaam draagt niet bij. Verslaafden en mensen die geestelijke gezondheidsproblemen hebben worden in een AWBZ instelling opgenomen of krijgen onderdak bij familie mochten ze niet meer voor zichzelf kunnen zorgen.

Er is geen mogelijkheid voor woningaanpassingen. Indien bijvoorbeeld bejaarden ziek worden komt er een wijkverpleegster. Mocht dit, en ondersteuning van eventuele familie, niet voldoende zijn wordt de bejaarde in het bejaardenhuis opgenomen.

Sociale veiligheid

Onder deze taak valt het tegengaan van huiselijk geweld en het vergroten van sociale binding in een wijk. Het zijn geen wettelijke taken voor het Openbaar Lichaam. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervorming expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd.

Er is een genderdesk. Vrouwenopvang is niet aanwezig. Bij crisis kunnen mensen worden overgeplaatst naar Save Haven op Sint Maarten. Na de staatkundige hervormingen is echter het krijgen van plekken op Sint Maarten moeilijker en duurder geworden.

Sociale kanstrajecten (SKJ)

Sociale Kanstrajecten jongeren is geregeld in de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES. Het betreft onderwijs voor jongeren die geen startkwalificatie hebben, geen betaalde arbeid verrichten en geen voortgezet of beroepsonderwijs volgen. Het gaat om vroegtijdige

schoolverlaters, bijvoorbeeld jonge moeders of first offenders. Voor deze jongeren is het eiland verplicht een raamplan sociaal kanstraject (SKJ) op te stellen. Vervolgens krijgt de jongere een aanbod. Het gaat dan bijvoorbeeld om onderwijs in combinatie met stages of werkervaringsplekken. Er zijn diverse Sociale Kanstrajecten opgezet. De Sociale Kanstrajecten worden opgezet door Edupartners. Voor de trajecten wordt gebruik gemaakt van

de lokalen van scholen. De trajecten zijn daarom alleen 's middags.

Edupartners verzorgt ook de cursussen voor mensen die niet meer leerplichtig zijn; zie verder onder beleidsveld 6) armoedebestrijding, werk en economie.

Jaarlijks ontvangt het Openbaar Lichaam een doeluitkering voor het Sociale Kanstrajecten Jongeren (SKJ) programma. De middelen vanuit deze doeluitkering tezamen met enige andere middelen van het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid wordt beheerd door Edupartners. Deze organisatie bleek echter nooit officieel correct te zijn opgericht, maar functioneerde desondanks wel als zodanig in haar beoogde rol. De situatie komt de facto er op neer zaken in strijd zijn gebleken met de gangbare wetten en regelgeving. Het Openbaar Lichaam heeft de uitdaging om het lopende programma niet te onderbreken en de werknemers te behouden en ondertussen de organisatorische vormgeving dusdanig neer te zetten dat dit conform geldende regelgeving is.

Hiertoe dient er een nieuwe stichting te worden opgericht, waarna de taken van Edupartners kunnen worden overgedragen aan deze stichting. Voor het oprichten en de juiste vormgeving van de Stichting is hulp ingeroepen bij het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid. Dit proces is nog lopende.

Kinderopvang

De taken voor kinderopvang zijn niet verplicht vanuit de wet. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervormingen expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd.

Er is kinderopvang voor 0 tot 4-jarigen. Daar wordt veel gebruik van gemaakt, omdat veel ouders werken (evenals de grootouders). De kinderopvang wordt geregeld door stichtingen. De ouders dragen bij en het Openbaar Lichaam geeft een subsidie aan de kinderopvang Buzzy Beez. De gebouwen voor kinderopvang hadden / hebben achterstallig onderhoud. Daarnaast is er behoefte aan opleidingen voor personeel, met name om het educatieve aspect te versterken. Er is ook (naschoolse) opvang voor kinderen van 4 – 12 jaar en beperkt voor kinderen vanaf 12 jaar. De opvang is er voor kinderen van werkende ouders. Ook is er opvang om kinderen sociale vaardigheden te leren en hun maatschappelijk functioneren te bevorderen. Preventie van problemen is ook een doel.

Kinderopvang vindt plaats door Buzzy Beez en door diverse privé personen. De salarissen van de leidsters en de schoonmakers van Buzzy Beez worden door het eiland betaald. De ouders betalen een bijdrage. De leidsters hebben een opleiding gevolgd en zijn gecertificeerd.

Probleem is dat Buzzy Beez te klein is; er is een wachtlijst. Met het masterplan onderwijs wordt de huisvesting uitgebreid en wordt dit probleem ondervangen.

Daarnaast is er opvang bij Mega Di Foundation mogelijk. Dit is een huis met begeleiding en activiteiten voor de jeugd. De stichting heeft geen reguliere subsidie. De ouders betalen een bijdrage van \$ 30 per maand. Het werk wordt verricht door vrijwilligers.

Door het Openbaar Lichaam wordt ook gekeken of er mogelijkheden zijn voor verlengde schooltijden.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 6. Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
611	Werkgelegenheid	-	2,200	-	-	-	-
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	305,187	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000
650	Kinderopvang	-	-	-	-	-	-
Totale baten		305,187	382,200	380,000	380,000	380,000	380,000
Lasten							
611	Werkgelegenheid	97,669	115,200	92,000	92,000	92,000	92,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	180,752	169,600	155,000	155,000	155,000	155,000
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	305,187	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000
650	Kinderopvang	278,492	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
Totale lasten		862,101	964,800	927,000	927,000	927,000	927,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 6	(556,914)	(582,600)	(547,000)	(547,000)	(547,000)	(547,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdstuk 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Vanaf 2012 is de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES in werking getreden.

Afval

De minimumeisen voor afval in de wet betreffen:

- Het hebben van een regulier afhaalregime voor regulier afval.
- Het hebben van een regime voor het inzamelen van gevaarlijke stoffen, zoals preparaten of genetisch gemodificeerde organismen, maar ook aan autobanden, afvalolie, koelvloeistof, autowrakken, grove huishoudelijke afvalstoffen enz.
- Een regime voor het bewaren, nuttig toepassen, verwijderen, vervoeren, verhandelen of het beheer van gevaarlijke afvalstoffen. Van belang daarbij is dat dit gebeurt door een erkende inzamelaar.
- Tegengaan van zwerfvuil, het voorkomen van uitspoeling van afvalstoffen van stortplaatsen in zee en verbetering van het stortbeleid.
- Aanvullend kunnen ook andere categorieën van afvalstoffen worden aangewezen die afzonderlijk moeten worden aangeboden. Hierbij kan gedacht worden aan groente, fruit en tuinafval, papier, glas, plastic etc.

Afval wordt ongescheiden en ongesorteerd op de stortplaatsen (landfill) gedumpt. De landfill is vol of bijna vol, waardoor alternatieven moeten worden gezocht. Het afval wordt momenteel door een lokaal bedrijf verwerkt. Dit brengt diverse problemen met zich mee. Zo verwaait het afval hetgeen verontreiniging met zich meebrengt, wordt afval verbrand wat tot giftige stoffen leidt en kunnen verontreinigde stoffen in de bodem en oppervlaktewater terechtkomen en schade aan het milieu toebrengen.

Het project Waste management heeft als doel het management van de vuilnisstortplaats te verbeteren en een begin maken met het gescheiden inzamelen en verwerken van afval. Hiervoor worden machines gekocht en bijvoorbeeld een weegbrug. Dit project wordt opgezet met USONA / SEI middelen.

Riolering en afvalwaterzuivering

De Wet is "kapstok" regelgeving en zorgt voor de mogelijkheid van uitvoeringsregelgeving, bijvoorbeeld het regelen van exploitatiekosten, toezicht enzovoorts. De in deze wet opgenomen minimumeisen voor riolering en waterzuivering hebben als essentie dat het Openbaar Lichaam de afvalwatersituatie in kaart kan brengen en vervolgens een afvalwaterverordening vaststellen met regels voor het vormgeven van doelmatige inzameling en transport van afvalwater, zodanig dat bodem en zee worden beschermd. Er wordt van beerputten gebruikt gemaakt. De putten worden als ze vol zijn dicht gemaakt. Het afvalwater verzinkt. Alleen bij de kust is dit een probleem, omdat het verzinken daar minder goed gaat en het afvalwater in zee, dat is in het waterpark, terecht kan komen. De hotels aan de kust zouden een eigen zuivering kunnen hebben.

Milieu

De minimumeisen voor milieu zijn, samengevat:

- Het maken van milieubeleid met algemene regels voor inrichtingen en milieuvergunningen voor zwaardere inrichtingen zoals ziekenhuizen, vliegvelden, energiecentrales, afvalstortplaatsen, olieterminals, havens en zoutproductiebedrijven.
- Beleid rond gevaarlijke stoffen, zoals het tegengaan van gebruik van (H)Cfk's, andere ozonlaag afbrekende stoffen en asbest, als ook het opruimen ervan.

- Bescherming van de bodem, tegengaan van ontgroning en erosie en sanering van bodemverontreiniging. Ook de afwatering (afvoer van hemelwater) nemen we bij deze taak, omdat dit anders tot erosie leidt.
- Een milieueffectrapportage met daarin een overzicht van de relevante milieuaspecten, zodat er informatie is die nodig is bij afwegingen, zoals beslissingen op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Milieubeleid, milieuvergunningen, beleid voor het transport en opslag van gevaarlijke stoffen, bodembescherming, afwatering en de milieueffectrapportage zijn nauwelijks tot niet aanwezig. Nustar heeft bijvoorbeeld een verouderde vergunning. De staat van de inrichtingen is momenteel grotendeels afhankelijk van het milieubeleid van de betrokken bedrijven zelf. Het ontbreken van milieubeleid en maatregelen kan leiden tot aantasting van de natuurgebieden, zoals de koraalriffen en kunnen risico's voor de gezondheid met zich meebrengen.

Er is verontreiniging vanwege het nog niet scheiden van afval. Autowrakken en banden zijn het grootste probleem. Ook illegaal afval storten is een probleem. Een ander probleem is bodembescherming en de afvoer van hemelwater.

Natuurbeheer en –bescherming

Volgens de Wet grondslagen natuurbeheer- en bescherming BES stelt de minister een maal per vijf jaar een natuurbeleidsplan vast voor het Openbaar Lichaam. Dit gebeurt in nauw overleg met het Openbaar Lichaam. Het plan zorgt er ook voor dat wordt voldaan aan internationale verplichtingen. De Bestuurscolleges op hun buurt stellen een maal per vijf jaar een natuurplan vast en leggen daar jaarlijks verantwoording over af aan de minister. Dat plan is gericht op internationale verplichtingen en de verplichtingen die voortvloeien uit het natuurbeleidsplan. De belangrijkste onderwerpen van natuurbeheer en –bescherming zijn:

- Het aanwijzen van natuurparken en vervolgens het beheer van deze parken. De natuurparken dienen aan internationale eisen te voldoen.
- Bescherming en beheersmaatregelen van beschermde soorten en van de biodiversiteit, bestrijden handel in beschermde dieren.
- Opstellen voorschriften die voortkomen uit de Wet.
- Toezicht en handhaving veiligheid, toezicht en handhaving.

Er is geen gestructureerd beeld van de biodiversiteit. Met behulp van het Rijk wordt nu een monitoringsysteem voor de biodiversiteit opgezet. Het Rijk heeft in dat kader een structureel onderzoeksprogramma opgezet ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling. Het Openbaar Lichaam kan daarbij aangeven wat voor hen belangrijke vragen zijn. Voor deze onderzoeken is een afzonderlijk rijksbudget. Voor de territoriale wateren en de Exclusieve Economische Zone is een beheerplan opgesteld voor mariene biodiversiteit en visserij. Aan de uitvoering neemt het Openbaar Lichaam en het Rijk deel (convenant). Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor het beheer van de territoriale wateren (binnen 12 mijl vanuit de kust).

De natuurparken worden beheerd - gemandateerd door het Openbare Lichaam - door stichting Sint Eustatius Nationale Parken (STENAPA). In STENAPA zijn naast het Openbaar Lichaam, diverse andere belanghebbende organisaties vertegenwoordigd, zoals die voor duikers, toerisme en schilpadden.

Het Openbaar Lichaam heeft een eilandverordening maritiem milieu en bescherming natuur historische waarde.

In de Nederlandse Antillen constellatie had het Openbaar Lichaam gezamenlijk met de andere eilanden de afspraak gemaakt, middelen vanuit fondsen zoals het Prins Bernhard fonds en de postcodeloterij in een gezamenlijk fonds te doen met als doel vanaf 2016 de parken vanuit de rente te kunnen onderhouden. Gezien de economische crisis is dit vermoedelijk niet meer reëel.

Er zijn twee landnatuurparken (de Botanische tuin en de Quill) en een onderwaterpark. De beheerorganisatie STENAPA verkeert in een slechte financiële positie. STENAPA krijgt een subsidie van het Openbaar Lichaam, inkomsten van giften en donaties en fees van toeristen; het aantal toeristen is echter beperkt. In een eilandelijke verordening is opgenomen dat STENAPA ook middelen krijgt van de anchor fees. De laatste jaren is dat niet gebeurd. In 2012 zijn deze middelen wel in de eilandelijke begroting opgenomen. Gezien de ontwikkelingen van het eiland overkoepelende fondsen probeert STENAPA weer zelf fondsen te werven.

Begraafplaatsen

Het Openbaar Lichaam is verplicht te zorgen voor begraafplaatsen volgens de Begrafeniswet BES. Dit kan zijn door ze zelf te hebben en beheren, het kan ook door een private partij. Veel begraafplaatsen zijn kerkelijk.

De meeste begraafplaatsen zijn privaat.

Preventieve gezondheidszorg

De Wet publieke gezondheidszorg BES legt de volgende taken vast: algemene infectiebestrijding, gezondheidsbevordering en preventie. Dit geldt ook voor de preventieve jeugdgezondheidszorg. Deze is afzonderlijk opgenomen onder b). Samengevat betreft de preventieve gezondheidszorg de taken:

- Preventieve verslavingszorg en preventieve geestelijke gezondheidszorg (het eiland dient een preventieprogramma op te stellen en uit te voeren).
- Ambulante zorg en nazorg zonder indicatie (te vergelijken met wat in Nederland niet in de AWBZ of onder de ziektekostenverzekering, maar onder de Wet maatschappelijke ondersteuning valt).
- Openbare hygiëne, waaronder ongediertebestrijding en infectieziektebestrijding, zoals bestrijding gele koorts en muskietenbestrijding in verband met dengue.
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen, zoals coördinatie en middelen verstrekking, zoals jassen en laarzen, maar ook het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
- Preventieve ouderengezondheidszorg, waaronder het volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen, het ramen van de behoeften aan zorg en het geven van voorlichting en advies.
- Diverse toezicht- en handhavingstaken, zoals inspecties van schepen (gezondheidsrisico's bijvoorbeeld bij epidemieën).

De taken waren eilandelijk en blijven eilandelijk. De eisen in de Wet publieke gezondheidszorg zijn nieuw. Ook de splitsing in preventief en curatief is nieuw. Er is een GGD.

Preventieve jeugd(gezondheids-)zorg

- De taken voor preventieve jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in de Wet publieke gezondheidszorg BES en betreffen taken voor 0-4 jarigen (de taken van

consultatiebureaus) en taken voor 4-19 jarigen. Hier valt bijvoorbeeld de schoolarts onder).

- De taken voor preventieve opgroei- en opvoedondersteuning worden in Europees Nederland vanaf 2012 bekostigd via het gemeentefonds (daarvoor was het een doeluitkering). Deze taken zijn bij de staatkundige hervorming bij het Openbaar Lichaam gelegd. Er is nog geen wet- en regelgeving voor de eilandelijke taken bij de Centra voor Jeugd & Gezin. Ook een structurele wijze van bekostigen wordt nog vormgegeven (voor de tijdelijke bekostiging zie onder stand van zaken).

De taken voor de preventieve opgroei – en opvoedondersteuning en de preventieve jeugdgezondheidszorg waren eilandelijke taken en zijn dat gebleven na de staatkundige hervormingen. De behoefte aan preventieve taken is vrij groot, omdat jonge moeders, aids, verslaving en obesitas een probleem vormen.

Door het Ministerie van VWS is de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland opgezet.

De afdelingen van de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland zijn vormgegeven als een Centrum voor Jeugd en Gezin. De Rijkstaken zijn in deze centra gebundeld met de eilandelijk taken - preventieve opgroei- en opvoedondersteuning.

De taken op gezondheidsterrein (schoolarts, consultatiebureautaken) worden verricht door een arts en een schoolverpleegkundige.

De GGD kampt met een capaciteitsgebrek. De minister heeft dit onderkend en heeft steun aangeboden welke wordt geleverd door de GGD te Den Haag. Den Haag assisteert onder andere met het samenstellen van een plan van aanpak voor de jeugdgezondheidszorg.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	10,456	60,000	-	-	-	-
721	Reiniging	-	-	-	-	-	-
722	Riolering en waterzuivering	-	-	-	-	-	-
724	Lijkbezorging	-	-	-	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	47,567	9,400	10,000	10,000	10,000	10,000
Totale baten		58,023	69,400	10,000	10,000	10,000	10,000
Lasten							
712	Verpleeginrichtingen	383	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	92,389	270,600	63,000	63,000	63,000	63,000
721	Reiniging	145,154	102,000	107,000	107,000	107,000	107,000
722	Riolering en waterzuivering	72,282	90,000	91,000	91,000	91,000	91,000
724	Lijkbezorging	6,822	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	466,209	354,000	357,000	357,000	357,000	357,000
Totale lasten		783,239	821,600	623,000	623,000	623,000	623,000

Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 7	(725,215)	(752,200)	(613,000)	(613,000)	(613,000)	(613,000)
--	-----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES wordt een instrumentarium voorgesteld waarmee het Openbaar Lichaam kan ingrijpen in “de woonruimteverdeling en de samenstelling van de woonruimtevoorraad in het belang van een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte. Dit ingrijpen is bedoeld om mogelijkheden te bieden voor de bescherming van kwetsbare groepen.” Concreet betekent het dat het Openbaar Lichaam een huisvestingsverordening kan maken waarmee ze het in gebruik geven en nemen van woonruimte en de uitgifte van bouw kavels kunnen regelen, als ook de wijze waarop vergunningen kunnen worden verkregen, wie in aanmerking komt voor de huisvestingsvergunning en eventueel welke voorrang categorieën daarbij nog worden onderscheiden.

De taak van sociale huisvesting wordt namens het Openbaar Lichaam uitgevoerd door de St. Eustatius Housing Foundation. Er bestaat een grote vraag naar meer sociale woningbouw. Voor dit doel is inmiddels een stuk grond te Lodi overgedragen aan de Housing Foundation

Sint Eustatius Housing Foundation is het woningbedrijf en wordt gesubsidieerd door het Openbaar Lichaam. Bovendien zijn de woningen vrijwel allemaal in eigendom van het Openbaar Lichaam en heeft het woningbouwbedrijf alleen de beheertaak.

Er is zijn geen verordeningen.

De woningbouwbedrijven verhuren huizen aan huurders. De woningbouwbedrijven verlenen direct of indirect

huursubsidie. Indirect betekent dat de huurders een deel van de huur betalen, maar zijn hier geen expliciete afspraken over.

Volkshuisvestingsproblemen zijn: te weinig doorstroming, de inning van huur en te weinig middelen bij de woningbouwverenigingen voor groot onderhoud en nieuwbouw. Er heeft de laatste decennia weinig tot geen sociale woningbouw plaatsgevonden.

Er is een sociale woningbouw in twee wijken (Golden Rock circa 80 woningen en in Lodi). Er is een wachtlijst voor 75 woningen. Er zijn enkele jaren geleden 6 woningen gebouwd met middelen van de Europese Unie (middelen vanuit het fonds: socially deprived urban areas).

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	8,587	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
822	Overige volkshuisvesting	848,540	100,000	-	-	-	-
Totale baten		857,127	110,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Lasten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	241,493	265,000	275,000	275,000	275,000	275,000
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Totale lasten		241,493	265,000	275,000	275,000	275,000	275,000

Benodigde algemene middelen	hoofd functie 8	615,634	(155,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)
--	------------------------	----------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofd functie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

De wettelijke mogelijkheden houden vanaf 10-10-10 in dat er een gesloten stelsel is voor lokale belastingen voor de Openbaar Lichamen. Dit in tegenstelling tot de situatie voor de

staatkundige hervormingen. Dit betekent dat er behalve expliciet genoemde belastingen geen eilandbelastingen kunnen worden geheven. De Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) noemt de meeste eilandbelastingen. Naast de FinBES bieden ook de Loterijwet BES en de Wet speelvergunningrecht Hazardspelen, Wet hazardspelen BES I en II aan de openbare lichamen de mogelijkheid om lokale belastingen

te heffen. De FinBES noemt de volgende belastingen die als eilandbelasting kunnen worden geheven:

- Grondbelasting (artikel 43 lid 1 letter a);
- Opercenten vastgoedbelasting (artikel 43 lid 1 letter b);
- Toeristenbelasting (artikel 53);
- Verhuurbelasting motorrijtuigen (artikel 54);
- Motorrijtuigenbelasting (artikel 55);
- Parkeerbelastingen (artikel 55 lid 1 letter a en b);
- Hondenbelasting (artikel 58);
- Reclamebelasting (artikel 59);
- Precariobelasting (artikel 60);
- Havenbelastingen (artikel 61 letter a en b);
- Rechten (retributie- en leges, artikel 62 lid 1 letter a en b);

Het Openbaar Lichaam mag de volgende belastingen niet heffen:

- Onroerendezaakbelasting wegens gebruik
- Roerende ruimtebelasting
- Baatbelasting (tenzij als recht)
- Forensenbelasting
- Rioolheffing (tenzij als recht)
- Vermakelijkhedenrechten (als zodanig)
- Afvalstoffenheffing (tenzij als recht)
- Bedrijven Investeringszone-heffing

Lokale belastingen

Deloitte Belastingadviseurs B.V. en Adviesgroep WOZ zijn ingehuurd om de volgende vraag te laten beantwoorden:

“Wat zijn theoretisch gezien de verruimingsmogelijkheden van de lokale belastingopbrengst op de BES eilanden?”

De beantwoording van deze vraag heeft geleid tot het rapport van Deloitte Belastingadviseurs B.V. “De lokale belastingen in Caribisch Nederland, Sint Eustatius” van 12 januari 2012.

De in dit rapport opgenomen constatering is aanleiding geweest om een adviesbureau – gespecialiseerd in overheidsfinanciën en lokale verordeningen - in te huren voor het kwalitatief en kwantitatief op orde brengen van het lokale belastingstelsel op Sint Eustatius.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen					2012	2013	2014
Functie	Omschrijving						
Baten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	149,582	240,000	217,000	217,000	217,000	217,000
920	Belastingen	310,008	313,500	380,000	380,000	380,000	380,000
921	Vrije uitkeringen	10,326,627	12,882,700	11,448,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000
922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,984	530,000	-	305,000	275,000	275,000
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale baten		10,788,201	13,966,200	12,045,000	12,350,000	12,320,000	12,320,000
Lasten							
910	Reserves en voorzieningen	-	437,000	-	-	-	-
913	Beleggingen	-	-	-	-	-	-
920	Belastingen	175,378	10,000	160,000	160,000	160,000	160,000
921	Vrije uitkeringen	-	-	-	-	-	-
922	Algemene uitgaven en inkomsten	856,326	3,765,400	899,000	892,000	892,000	892,000
	Onvoorzien	3,000	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
Totale lasten		1,034,704	4,312,400	1,159,000	1,152,000	1,152,000	1,152,000
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 9	9,753,497	9,653,800	10,886,000	11,198,000	11,168,000	11,168,000

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Meerjarenbegroting		
				2015	2016	2017
Benodigde algemene dekkingsmiddelen						
0 Algemeen bestuur	(3,631,546)	(4,241,300)	(4,631,000)	(4,611,000)	(4,581,000)	(4,581,000)
1 Openbare orde en Veiligheid	(10,387)	(256,400)	(258,000)	(258,000)	(258,000)	(258,000)
2 Verkeer, Vervoer en waterstaat	(2,293,569)	(1,970,200)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)
3 Economische Zaken	(315,157)	638,500	(185,000)	(185,000)	(185,000)	(185,000)
4 Onderwijs	(320,056)	(379,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)
5 Cultuur en Recreatie	(1,703,344)	(1,755,600)	(1,812,000)	(1,762,000)	(1,762,000)	(1,762,000)
6 Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	(556,914)	(582,600)	(547,000)	(547,000)	(547,000)	(547,000)
7 Volksgezondheid en milieu	(725,215)	(752,200)	(613,000)	(613,000)	(613,000)	(613,000)
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	615,634	(155,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)
Benodigde algemene dekkingsmiddelen	(8,940,553)	(9,453,800)	(10,686,000)	(10,616,000)	(10,586,000)	(10,586,000)
Algemene dekkingsmiddelen						
Motorrijtuigen belasting	262,506	259,000	259,000	259,000	259,000	259,000
Logeergasten belasting	41,626	48,500	115,000	115,000	115,000	115,000
Autoverhuur belasting	5,875	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
Vrije uitkering	10,326,627	12,882,700	11,448,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000
Rente financiële middelen	37,850	130,000	17,000	17,000	17,000	17,000
Dividenden	111,732	110,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Motorrijtuigen Belasting uitvieringskosten	(46,052)	(10,000)	(10,000)	(10,000)	(10,000)	(10,000)
Vastgoedbelasting	(129,326)	-	(150,000)	(150,000)	(150,000)	(150,000)
Totaal algemene dekkingsmiddelen	10,610,838	13,426,200	11,885,000	11,885,000	11,885,000	11,885,000
Onvoorzien						
Onvoorzien	(3,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)	(100,000)
Stelposten Indexering salarissen	-	(200,000)	-	-	-	-
Stelposten reservering beleidsbeslissingen	-	(427,100)	(100,000)	(63,000)	(93,000)	(93,000)
Stelpost vacatures	-	(147,300)	-	-	-	-

Stelposten prijstijging	-	530,000	-	-	-	-
Stelposten update legesverordening	-	-	-	275,000	275,000	275,000
Totaal onvoorzien	(3,000)	(344,400)	(200,000)	112,000	82,000	82,000
Overige						
Overige baten en lasten	1,392	21,900	-	-	-	-
Totaal onvoorzien	1,392	21,900	-	-	-	-
Investerings						
Investerings	(398,989)	-	-	-	-	-
Totaal investeringen	(398,989)	-	-	-	-	-
Aflossing schulden						
Aanzuiveren vermogen (jaarrekening 2011)	-	(500,000)	-	-	-	-
Totaal aflossing schulden	-	(500,000)	-	-	-	-
Niet in te delen baten/lasten						
Wachtgelden/gratificaties/ jubileum	(200,773)	-	-	-	-	-
Vergoedingen vertegenwoordiging Bestuurscollege	(20,814)	(77,900)	(39,000)	(39,000)	(39,000)	(39,000)
Opklassificatie politieke ambtsdragers	-	-	(60,000)	(60,000)	(60,000)	(60,000)
Bijdrage pensioen ambtenaren > 1998	(235,158)	(205,000)	(205,000)	(205,000)	(205,000)	(205,000)
Projectplannen t.b.v. Groen en Natuur	-	(2,230,000)	(495,000)	(495,000)	(495,000)	(495,000)
Totaal niet in te delen baten en lasten	(456,745)	(2,512,900)	(799,000)	(799,000)	(799,000)	(799,000)
Totaal algemene dekkingsmiddelen	9,753,496	10,090,800	10,886,000	11,198,000	11,168,000	11,168,000
Resultaat voor bestemming	812,943	637,000	200,000	582,000	582,000	582,000
Reserves						
Storting in reserves en voorzieningen	-	(437,000)	-	-	-	-
Totaal reserves	-	(437,000)	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	812,943	200,000	200,000	582,000	582,000	582,000

In het overzicht “Financiering en algemene middelen” worden de baten toegelicht die niet direct aan een hoofdfunctie zijn toe te rekenen. Het voorzieningsniveau in het Openbaar Lichaam wordt onder meer bekostigd uit algemene dekkingsmiddelen.

Hoofdfuncties

Op de 7 hoofdfuncties van de begroting zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan de desbetreffende hoofdfunctie. Tegenover het negatieve saldo van de hoofdfuncties staan de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zorgen voor de dekking van het saldo van de hoofdfuncties. Wij lichten de onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen als volgt toe:

Motorrijtuigen- en autoverhuurbelasting

De tarieven van de motorrijtuigen- en autoverhuurbelasting zijn ongewijzigd en worden conform de tarieventabel behorende bij de Verordening Motorrijtuigenbelasting 2013 uitgevoerd.

Logeergastenbelasting c.q. toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting is ongewijzigd en wordt conform de Verordening Toeristenbelasting 2013 uitgevoerd.

Vrije uitkering

In deze begroting is de structurele indexatie van USD 519,000 en de opklassificatie van politieke ambtsdragers van USD 29,000 doorgerekend.

Rente financiële middelen c.q. beleggingen

De verwachting is dat wij in 2013 +/- USD 40,000 aan rente baten zullen genereren. Gezien de voornemens van het Openbaar Lichaam om de deposito rekeningen te vergelden ter uitvoering van de projecten waarvoor deze bestemmingsreserves zijn gevormd. Derhalve verwachten wij vanaf 2014 USD 17,000 aan rente baten te genereren.

Dividenden

Het dividendbedrag van USD 110,000 betreft het dividend uit deelname in Eutel NV. In de 2014 wordt tevens de dividend uit de deelneming in het St. Eustatius Electriciteitsbedrijf NV io. Dit resulteert in een totaal aan dividend van USD 200,000.

Motorrijtuigenbelasting, uitvoeringskosten

Dit bedrag betreft de kosten van de nummerplaten en stickers ten behoeve van de aanslag motorrijtuigenbelasting.

Vastgoedbelasting

Onvoorzien

Onvoorzien

Dit is de post die voor incidentele onvoorziene zaken kan worden aangewend. Het geraamde bedrag is USD 100,000.

Stelposten reservering beleidsbeslissingen

Dit is de post ten behoeve van het Bestuurscollege voor beleidsbeslissingen gedurende het begrotingsjaar.

Niet in te delen baten en lasten

(Blijkbaar horen deze lasten niet tot de algemene uitgaven. Het Openbaar Lichaam is voornemens deze lasten te verplaatsen naar de betreffende (hoofd) functie waar deze thuishoren.)

Vergoeding vertegenwoordiging Bestuurscollege

Dit betreft lasten in verband met de vertegenwoordiging van het Bestuurscollege in het Electriciteitsbedrijf (USD 12,000) en in Nederland (USD 27,000).

Opklassificatie politieke ambtsdragers

De Minister heeft de opklassificatie van de politieke ambtsdragers toegekend met een inwonersklasse. Hiervoor heeft de Minister USD 29,000 beschikbaar gesteld via de vrije uitkering.

Het Openbaar Lichaam is voornemens de opklassificatie van de politieke ambtsdragers met een extra inwonersklasse te verhogen. Hiervoor heeft het Openbaar Lichaam USD 31,000 beschikbaar gesteld.

Bijdrage pensioen ambtenaren >1998

Tot en met 1-1-1998 was het niet verplicht om mee te doen aan pensioenopbouw. De ambtenaren die voor 1-1-1998 niet hebben meegedaan aan pensioenopbouw krijgen een aanvulling op hun pensioenuitkering voor de periode t/m 1-1-1998.

Projectplannen Groen en Natuur

Het Ministerie van EZ heeft ten behoeve van natuurprojecten een bijzondere uitkering toegekend. Het opgenomen bedrag van USD 495,000 is tentatief in afwachting van de verdelingen. Dit bedrag is tevens baten en lasten neutraal opgenomen (zie ook het overzicht vrije uitkering).

De Paragrafen

In de begrotingsjaren 2012 en 2013 heeft het openbaar lichaam ot nog toe een stevige ontwikkeling doorgemaakt, zowel in de verbetering van haar interne organisatie, maar in het bijzonder ook ten aanzien van de verbetering van haar financiële huishouding.

Met alle genomen stappen en maatregelen van de afgelopen anderhalf jaar is een goede basis gelegd waarop vervolgens weer t gebouwd kan worden voor nog weer verdere te nemen stappen in de komende jaren.

Deze vervolgstappen moeten uiteindelijk leiden tot een goed financieel beheer, een duidelijke rapportage en verantwoording en een financieel gezond openbaar lichaam Sint Eustatius.

In de volgende deel treft u de uitwerking aan van waar het openbaar lichaam momenteel staat en waar nog naartoe gewerkt dient te worden.

A. Lokale heffingen:

Inleiding

De lokale lasten behoren een belangrijke inkomstenbron voor het Openbaar Lichaam te zijn waarbij burgers en bedrijven aan het Openbaar Lichaam betalen op grond van publiekrechtelijke regels. Deze lokale lasten kunnen worden onderverdeeld in heffingen, waarvan de hoogte van de tarieven is gekoppeld aan de kosten en in heffingen waar dit niet het geval is.

De vrije uitkering welke het Openbaar Lichaam ontvangt van het Rijk, dient te worden aangevuld met lokale belastingen en heffingen om het Openbaar Lichaam in staat te stellen al haar wettelijke en andere taken uit te voeren. Het rapport opgesteld door Deloitte (zie eerder gemaakte opmerking bij Beleidsverantwoording) brengt voor Sint Eustatius aanzienlijke onvolkomenheden aan het licht. Belastingen en retributies worden niet juist geïnd, verordeningen zijn outdated, tarieven zijn niet altijd gerelateerd aan de kosten en de inning laat veel te wensen over. Het is derhalve duidelijk dat hier een verbeterplan en een inhaalslag dient te worden gemaakt.

In 2012 werd met behulp van externe expertise van het bureau Exsin het geheel aan lokale belastingen en heffing doorgelicht. In dit traject zijn de diverse lokale verordeningen geïnventariseerd en aangepast aan de model verordeningen zoals deze voorgeschreven worden door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Daar waar de modellen van de VNG te Nederlands van opzet zijn gebleken voor toepassing op St. Eustatius is naar algemeen inzicht aanpassingen gedaan in de model-opzet. Dit is noodzakelijk om een in de praktijk goedwerkende verordening te verkrijgen.

De volgende verordeningen zijn in 2012 en 2013 allemaal geactualiseerd in opzet:

1. Motorrijtuigenbelasting (afgekondigd)
2. Toeristenbelasting (afgekondigd)
3. Algemene Retributie- en legesverordening
4. Erfpacht
5. Precariobelasting (Uit de Retributie- en Legesverordening gehaald omdat het nu een echte belasting is.)
6. Havenbelasting (eerste opzet - voorheen onderdeel van de Retributie- en legesverordening)

De afkondiging van de diverse verordeningen 3-6 is gepland nog plaats te vinden in 2013.

Daarnaast zijn een aantal mogelijke belastingen onderzocht waarvoor reeds een concept verordening is uitgewerkt. Deze belastingen zijn echter (nog) niet van kracht/toepassing:

7. Grondbelasting (voor-oriëntatie)
8. Afvalstoffenheffing (voor-oriëntatie.)
9. Parkeerbelasting voor eventueel vergunningverlening rond vliegveld (voor-oriëntatie)

Verbetering van de Inning

In het verleden tot nog aan het recente heden laat de inning en invordering op de van toepassing zijnde heffingen zeker te wensen over. Alhoewel er nog geen inzicht is in de omvang van het bedrag aan belastingen en retributies dat als gevolg van een niet voldoende functionerend systeem niet wordt geïnd, bestaat het gerede vermoeden dat het hier voor het Openbaar Lichaam om een aanzienlijk potentieel verlies aan inkomsten gaat.

Eind 2012 is door het Openbaar Lichaam getracht de inning en invordering voor begrotingsjaar 2013 te doen plaatsvinden in samenwerking met Belastingdienst-RCN. Deze

samenwerking bestaat al op Saba en Bonaire en blijkt tot een aanzienlijke toename van de overheidsinkomsten te hebben geleid. Daar echter bij de betreffende samenwerking van de Belastingdienst-RCN met Bonaire en Saba sprake is van een herstructurering van afspraken, is helaas besloten om tot nader order niet met St. Eustatius uit te breiden. Vooralsnog zal de inning en invordering aldus binnen het Openbaar Lichaam prioriteit krijgen in de verbetering van de eigen organisatie hieromtrent. Dit zal in 2014 verder vorm gegeven worden, zodat de inning en invordering op de lokale heffingen effectief en succesvol plaatsvindt.

Specificatie lokale heffingen	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Meerjarenbegroting		
				2015	2016	2017
Erfpachten	63,382	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000
Huurgronden	27,155	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000
Verkoop gebouwen en terreinen	38,027	825,000	25,000	25,000	25,000	25,000
Vergunningsrechten	13,524	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000
Directeurs vergunningen	25,277	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000
Vestigingsvergunningen	37,439	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000
Lig- en meergelden	124,062	191,000	267,000	267,000	267,000	267,000
Overige havengelden	297,219	631,000	220,000	220,000	220,000	220,000
Anker gelden	84,087	112,000	157,000	157,000	157,000	157,000
Loodsgelden	345,220	239,000	335,000	335,000	335,000	335,000
Landingsgelden	60,766	51,000	62,000	62,000	62,000	62,000
Parkeergelden	7,899	4,000	9,000	9,000	9,000	9,000
Luchthavenbelasting	244,964	400,000	371,000	371,000	371,000	371,000
Beveiliging	49,625	21,000	45,000	45,000	45,000	45,000
Paspoorten	32,085	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000
Uittreksels	16,558	9,000	17,000	17,000	17,000	17,000
Bouwleges	850,072	100,000				
Identiteitswijzen	10,089	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000
Overige leges	6,784	31,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Rijbewijzen	15,310	8,000	15,000	15,000	15,000	15,000
Diverse opbrengsten / inkomsten	418,397	290,600	212,000	212,000	212,000	212,000
Motorrijtuigenbelasting	262,506	259,000	259,000	259,000	259,000	259,000
Logeergastenbelasting	56,795	60,500	127,000	127,000	127,000	127,000
Autoverhuurbelasting	5,875	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000

Verhuur gebouwen	41,918	20,000	43,000	43,000	43,000	43,000
Totaal	3,135,033	3,470,100	2,389,000	2,389,000	2,389,000	2,389,000

In het overzicht specificatie lokale heffingen worden alle lokale heffingen inclusief belastingen. De totale baten aan logeergastenbelasting is USD 127,000 bestaande uit USD 115,000 tbv accommodaties en USD 15,000 tbv jachtboten die geen gebruik maken van de accommodaties.

B. Weerstandsvermogen

Inleiding

Het Openbaar Lichaam onderkent het belang van risicomanagement. Het gaat hierbij om het beheersen van risico's die de bedrijfsvoering kunnen belemmeren.

Het weerstandsvermogen is onderdeel van het risicomanagement-proces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van het Openbaar Lichaam. Het geeft inzicht in de financiële draagkracht van het Openbaar Lichaam indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen.

Deze paragraaf weerstandsvermogen is als rapportage onderdeel van het risicomanagement-proces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van het Openbaar Lichaam. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële draagkracht van het Openbaar Lichaam indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen.

Het Openbaar Lichaam dient te komen tot het opstellen van kwantificeerbare risico's welke concreet aanwezig zijn. Hoewel het Openbaar Lichaam zich bewust is van het belang van het in kaart brengen van deze risico's, is er in 2012 als gevolg van andere prioriteiten op dit vlak geen verder beleid ontwikkeld. Het niet aanwezig zijn van het beleid betekent evenwel niet dat het Openbaar Lichaam niet blootstaat aan financiële risico's.

De paragraaf verwoordt vanaf 2013 uit welke componenten het weerstandsvermogen bestaat en waar de uitgangspunten van risicomanagement zijn vastgelegd (beleid). Verder zal dan inzicht gegeven worden in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's in financiële zin op te kunnen vangen) en het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit).

Risicomanagement

Het beleid dat het Openbaar Lichaam voert ten aanzien van risicomanagement behoort te zijn vastgelegd in een risicomanagement-beleidsnotitie. In zo'n notitie is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van het risicomanagement. Op basis van een dergelijk beleidsstuk wordt in deze paragraaf het weerstandsvermogen opgesteld.

Het Openbaar Lichaam is verplicht zowel in de programmabegroting als in de programmarekening de risico's te vermelden die de financiële positie van het Openbaar Lichaam kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de programmabegroting, de bestuurlijke tussenrapportages en de jaarrekening dient een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn. Dat betekent evenwel niet dat het Openbaar Lichaam daarmee geen andere financiële risico's zou lopen. Net als ieder andere organisatie heeft ook het Openbaar Lichaam bij de uitvoering van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot financiële nadelen.

Wat is weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen (reserves, ruimte op begroting etc.) en mogelijkheden (onbenutte belastingcapaciteit, langlopende voorzieningen etc.) waarover het openbaar lichaam kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

- Alle risico's (economisch, juridisch, bestuurlijk, milieu etc.) waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Voorwaarden in een continue proces

Risicomangement dient op het niveau van de Eilandsraad, het Bestuurscollege en het ambtelijk management een structurele plek te krijgen binnen de Planning- en Controlcyclus. Voor de Eilandsraad betekent dit dat bij een begroting, de bestuurlijke tussenrapportages alswel bij de jaarrekening gerapporteerd wordt hoe de risico's zich ontwikkelen en hoe deze zich verhouden tot de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

Een van de voorwaarden voor een adequaat risicomangement is dat de bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomangement onderdeel is van het normaal besturen van het Openbaar Lichaam. Dat betekent dat het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het inschatten van de gevolgen en het treffen van maatregelen voortdurend in de praktijk wordt uitgevoerd.

In 2013 zal een start gemaakt worden met de vorming van een financiële buffer - hetgeen het weerstandsvermogen in concreto is – daar het openbaar lichaam voornemens is via de winstbestemming ten aanzien van het positieve resultaat over 2012 een eerste opbouw van dit vermogen te doen. De intentie is bij de behandeling van de jaarrekening en het daarbij horende voorstel voor bestemming van het resultaat aan de Eilandsraad voor te stellen een deel ter grootte van USD 200,000 van het positieve resultaat te reserveren als weerstandsvermogen.

In de voor u liggende begroting is er vanwege de krapte in de beschikbaarheid van middelen geen mogelijkheid gevonden om te sturen op een begrotingsoverschot welke vervolgens aangewend kan worden voor het verder opbouwen van weerstandsvermogen. Hopelijk kan vanaf begrotingsjaar 2015 en verder wel een planmatige opbouw van het weerstandsvermogen plaatsvinden, indien tegen die tijd mogelijkwerwijs meer middelen beschikbaar staan.

Risico-inventarisatie

Uitkomsten inventarisatie

Zoals eerder in het woord vooraf al is gemeld heeft het Openbaar Lichaam zich in 2012 en vooralsnog ook in 2013 vooral gericht op het op orde krijgen van haar financiële huishouding. Er is in minimale zin beschikbaarheid geweest voor de beleidsontwikkeling ter opstelling van een risico inventarisatie en het uitstippelen van beleid voor het opbouwen van weerstandscapaciteit.

Met de zojuist afgeronde zware verbeteringslag ten aanzien van de financiële verantwoording (jaarrekening) dient er nu echter wel beleidscapaciteit vrij te komen om deze paragraaf inhoud en betekenis te geven. Dat betekent dat de organisatie in haar veranderproces behalve aan haar interne reorganisatie tijd en aandacht kan gaan besteden aan het opstellen van alle vereisten van de Planning- en Controlcyclus inclusief de paragraaf weerstandsvermogen. De aandacht dient daarbij niet alleen gericht te zijn op de inhoud en invulling van deze paragraaf maar vooral ook aan het implementeren daarvan in de praktijk. Directies en units, maar vooral ook de mensen in de organisatie dienen zich bewust te zijn bij het maken van plannen en het uitvoeren van werk en van de bedrijfsrisico's die daarbij

horen. Deze dienen vooraf en tijdens het proces inzichtelijk te worden gemaakt en transparant in de desbetreffende overleggen (Eilandsraad, Bestuurscollege, werkoverleg etc.) te worden kenbaar gemaakt en te worden ingeschat op de mogelijk consequenties.

In het traject van de implementatie van de gewijzigde organisatiestructuur zal aandacht besteed worden aan zowel de algemene aspecten van een deugdelijk financieel beheer, planning en verantwoording, klantvriendelijk werken, resultaatgerichtheid, efficiëntie en risicomanagement.

Vervolgafspraken

Het Openbaar Lichaam zal in de laatste maanden van 2013 en in 2014 een traject opstarten om gedurende het begrotingsjaar 2014 en volgende jaren inhoud te geven aan een professionele invulling van de paragraaf weerstandsvermogen. Uiteraard doet zij dit in een in de organisatie van het Openbaar Lichaam geheel ingebedde Planning- en Controlcyclus.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf staan de onderhoudsvoornemens van de kapitaalgoederen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius beschreven. Daarbij behoren de vastgestelde beleidsplannen en/of beheersplannen leidend te zijn. Ook bestaat daarbij aandacht voor de financiële consequenties die uit deze plannen voortkomen. Bovendien wordt er per kapitaalgoed ingegaan op de ontwikkelingen binnen het beleidsterrein en de verwachtingen voor komende jaren. Hierbij behoort in het bijzonder aandacht geschonken te worden aan de speerpunten / prioriteiten van het betreffende begrotingsjaar.

In hoofdlijnen wordt in deze paragraaf het beheer en onderhoud gesplitst in de volgende soorten:

1. nieuwe investeringen;
2. groot onderhoud;
3. klein onderhoud;

Voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius betekent dit dat men iets moet vermelden over het onderhoud van de navolgende kapitaalgoederen: Begraafplaatsen, Gebouwen, Havens en Kademuren, Openbaar Groen, Openbare Verlichting, Riolering, Speelplaatsen, Sportvelden, Waterinstallaties, Wegen etc. Uiteraard is deze lijst niet volledig en dient deze te worden gecontroleerd en waar van toepassing te worden aangevuld.

Wat dient te gebeuren

Gedurende de 2^e helft van 2012 en een groot deel van 2013 heeft de inventarisatie plaatsgevonden welke kapitaalgoederen het openbaar lichaam bezit en welke waarde deze vertegenwoordigen. Dit is een belangrijke eerste stap geweest. Tevens is voor een belangrijk deel inzicht verkregen in welke (kwalitatieve) staat de kapitaalgoederen zich bevinden. De volgende stap is te bepalen welke onderhoudsvoornemens er bestaan ten aanzien van deze kapitaalgoederen.

Vervolgens dient per categorie (van de kapitaalgoederen) aangegeven te worden of dit niveau voldoende is (gelet op de dienstverlening, het nut etc.) of welke aanpassingen (en met welke prioriteit) noodzakelijk / wenselijk zijn. Op basis van die uitkomsten dient er een beheersplan te worden opgesteld. Dat beheersplan geeft de (on)mogelijkheden en de financiële consequenties aan alsmede legt zij een relatie met de verschillende beleidsplannen en/of veranderende regelgeving. Dat document dient een basis te vormen waarmee de verschillende bestuursorganen een besluit kunnen nemen over de gewenste nieuwe investeringen en het te realiseren groot en klein onderhoud. Het Openbaar Lichaam streeft er naar om in begrotingsjaar 2014 een actueel onderhoudsplan voor haar kapitaalgoederen opgesteld te krijgen. Tussentijds zal de Eilandsraad en de Minister van BZK worden geïnformeerd over de voortgang van de inventarisatie en haar financiële gevolgen.

Ondertussen vindt nog onverkort de discussie plaats met de Minister van BZK over het eigendomsrecht van een aantal gebouwen die zich bevinden op Sint Eustatius en eerder in gebruik waren bij het eilandgebied. Zodra de uitkomsten hiervan bekend zijn zullen deze worden meegenomen in de inventarisatie.

D. Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De bedrijfsvoering in deze paragraaf heeft als reikwijdte de organisatie van het Openbaar Lichaam, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de “bestuurlijke” organisatie. De burger verwacht van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat het openbaar Lichaam een betrouwbare partner voor de burgers is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma’s. Het welslagen van de programma’s is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

2. Personeel

a. Omvang overheidsapparaat en personeelskosten

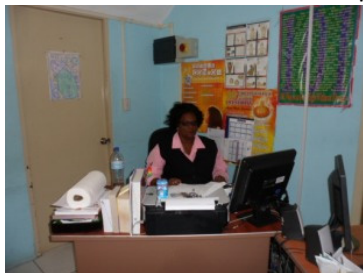
Nadat de reorganisatie van het openbaar lichaam eind 2012 werd afgerond en der nu een directiemodel van toepassing is wordt er in 2013 nog verder gewerkt aan de effectieve implementatie van de nieuwe organisatie van directiekamer tot aan de werkvloer.

Uiteindelijk zal leiden tot de situatie waarbij de werkdruk beter verdeeld wordt over de medewerkers en heldere aansturinglijnen zullen zijn.

Overigens bestaat het gehele overheidsapparaat uit totaal 174 FTE tegen een totale loonsom van afgerond 6.3 Miljoen. Voor de goede orde en duidelijkheid het totale budget van het Openbaar Lichaam is 15.1 Miljoen en dat betekent dat de loonsom bijna 42% van het budget absorbeert en daarmee de belangrijkste kostenpost is. De CAO-onderhandelingen van 2013 zijn niet meegenomen in de personeelskosten. Het Openbaar Lichaam heeft geen middelen kunnen reserveren voor de gevolgen van deze onderhandelingen die pas eind augustus 2013 zijn afgerond.

b. Samenstelling, kwaliteit en motivatie personeel

De huidige kwaliteit van het ambtelijk apparaat van het Openbaar Lichaam is niet altijd op het gewenste niveau. Mede als gevolg daarvan is de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger ook niet altijd van het gewenste niveau. Natuurlijk zijn daar oorzaken te vinden in achterstallig onderhoud voor wat betreft de opleiding en begeleiding van medewerkers. Ook het ontbreken van een echt opleidingsbudget dan wel een opleidingsplan draagt hieraan

negatief bij. Medewerkers hebben de laatste jaren zich vooral geschoold in nieuwe wetgeving en dergelijke maar nauwelijks de kans gekregen zich op deze nieuwe wetgeving of andere terreinen te ontplooien.

De implementatie van de nieuwe salarisstructuur per 1 januari 2013 dient er voor te zorgen dat medewerkers goed en volledig tot hen recht komen en dat er betere toekomstperspectieven worden geboden. Uit onderzoek

naar de salarisvergelijking tussen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de omliggende eilanden was gebleken dat vergelijkbare functies en schalen op Sint Eustatius lager liggen. Dit is inmiddels hersteld in de nieuwe structuur.

c. Leiding

Een andere factor die van invloed is op de kwaliteit en motivatie van het personeel is de stijl van leidinggeven. Door de invoering van het directiemodel in 2013 verwacht het Bestuurscollege veel duidelijker en eenduidiger te kunnen sturen. Lijnen worden korter, er wordt gestuurd op resultaatgericht, klantvriendelijk, kostenbewust, onafhankelijk, integraal

en professioneel acteren. Vanuit het Bestuurscollege zal meer naar de directies worden gemandateerd en gestreefd gaat worden naar een stijl van leidinggeven die het best kan worden omschreven als coachend leiderschap. Een en ander wordt in 2013 meer vorm en richting gegeven waardoor zaken effectiever zullen worden toegepast in het begrotingsjaar 2014.

d. *Bureaucratie*

De onderlinge samenwerking tussen units moet beter gaan plaatsvinden dan in het verleden. Er dienen veranderingen te komen in structuur, werkprocessen, systemen en er dient vooral ook geïnvesteerd te worden in cultuurverandering en verbetering van de dienstverlening aan burgers. De invoering van het directiemodel draagt hiertoe bij. Door geregeld overleg tussen de directies is er een snelle en redelijk effectieve afstemming mogelijk tussen alle organisatieonderdelen. Dit draagt bij aan vermindering van de bureaucratie, vereenvoudiging van procedures en last but not least een betere dienstverlening aan de burger.

e. *Personeelsbeleid*

Het openbaar lichaam heeft in 2012 en 2013 tijd en externe capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) besteed om een adequaat personeelsbeleid te ontwikkelen. Op zijn zachts gezegd was er sprake van achterstallig onderhoud (veel regels waren overgenomen vanuit de Nederlandse Antillen) waar er feitelijk behoefte is aan een nieuw modern op maat gemaakt personeelsbeleid. Veel van dit nieuwe beleid is ontwikkeld in 2012 en 2013 en wordt geleidelijk aan in de organisatie ingebed in 2013. Dit dient de basis te zijn voor het verder professioneel ontwikkelen van de medewerkers. Er is een geheel nieuw formatieplan, functiewaarderingsplan, nieuwe salarisstructuur en er is een aantal beleidsregels opgesteld die moeten leiden naar aanzienlijke verbeteringen voor het personeel. Gestreefd wordt om in de 2^e helft van 2013 ook te starten met een nieuw gedigitaliseerd personeelssysteem (AFAS), waardoor in 2014 de leidinggevende van alle organisatie-onderdelen eenvoudiger en effectiever de beschikking hebben over gegevens van hun medewerkers. Tevens wordt het eenvoudiger om zaken als verlof en afwezigheid bij te houden en te raadplegen. Uiteindelijk zal dit de leidinggevendenden inzicht gaan geven in de productiviteit van hun individuele medewerkers en van de unit als geheel.

3. **Infrastructurele voorzieningen**

a. *huisvesting*

In de afgelopen jaren is al veel betoogd tegen de huidige situatie van decentrale huisvesting van de diverse onderdelen van het openbaar lichaam. De wenselijkheid zo niet noodzakelijkheid van een Bestuurskantoor is overduidelijk beargumenteerd in de vorige begrotingsuitwerkingen.

In 2012 is een werkgroep gestart met de inventarisatie van de huisvesting en heeft op basis daarvan een advies gemaakt voor een nieuw te bouwen Bestuurskantoor. Voor de financiering van de nieuwe huisvesting zullen de Donner-gelden (700.000 dollar – reeds gereserveerd) worden aangewend, alsmede de opbrengsten uit de verkoop van terrein aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie ten behoeve van de bouw van een justitiële inrichting (800.000 dollar – verwacht gerealiseerd te worden september 2013). Het ligt in de bedoeling dat de overige middelen zullen worden verkregen door middel van een renteloze lening, welke bij het ministerie van BZK zal worden aangevraagd. Naar verwachting zal een nieuw Bestuurskantoor ergens rond eind 2015 in gebruik kunnen worden genomen.

b. *Arbeidsomstandigheden*

Feitelijk kent het eilandgebied geen of nagenoeg geen ARBO-wetgeving of ARBO-beleid en kan dientengevolge veronderstelt worden dat de arbeidsomstandigheden van de medewerkers niet voldoen aan de eisen die hier redelijkerwijs aan een moderne organisatie mogen worden gesteld. Gelet op de bouw van het nieuwe Bestuurskantoor werkt het Bestuurscollege aan een oplossing, tussentijds zal terughoudend worden om gegaan met investeringen. Slechts onvermijdelijke uitgaven zullen worden gedaan om aanpassingen aan de huidige gebouwen of werkomgeving te realiseren.

c. *ICT*

Begin 2013 is de unit ICT versterkt met een aantal kundige medewerkers. Sindsdien wordt hard gewerkt aan een professionele invulling van de ICT dienstverlening aan het gehele openbaar lichaam. Men is bezig met een upgrade en investeringen op het gebied van zowel de hard- als de software ter versterking en modernisering van de informatievoorziening in brede zin. Zorggedragen wordt dat in 2014 de nieuw opgezette Servicedesk in optimale vorm functioneert. Verder wordt aandacht besteed aan de verbeteringen van de technische faciliteiten, zoals snellere en meer stabiele internet en intranetverbindingen, alsmede verbeteringen van de mogelijkheden voor video-conferencing voor effectiever/efficiënter overleg met collega's of gesprekspartners overzees.

Tevens wordt voorbereid dat het openbaar lichaam in 2014 kan overschakelen naar het ERP pakket AFAS. Met de invoering van AFAS kunnen diverse organisatorische knelpunten worden opgevangen. Zie ook hierna.

d. *Archief en digitalisering*

In de organisatie wordt nog steeds slechts in beperkte mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot digitalisering. In feite werkt slechts Interne Zaken met het digitale postsysteem, de mogelijkheden van het huidige systeem (waaronder workflow, managementinformatie, expiratedata etc.) worden mede vanwege de beperkingen van het netwerk niet benut. Ook stroomlijning van de werkprocessen (in combinatie met digitalisering) in de gehele organisatie is niet alleen wenselijk maar noodzakelijk. Het openbaar lichaam wenst in 2014 haar gehele organisatie gebruik te laten maken van AFAS. AFAS kent zeer prettige en gebruikersvriendelijke mogelijkheden voor toepassing van workflow-management, maakt veel gebruik van gedigitaliseerde data en draagt straks dus bij in de snellere en betere flow van (digitale) data door de processen van het openbaar lichaam.

e. *Burgerzaken*

Belangrijk op deze unit is het kunnen gebruik maken van de mogelijkheden van digitalisering van data, welke digitalisering ook de basis vormt voor de invoering van het zogenaamde elektronische overheidsloket en een betere dienstverlening aan de burger. Met spoed dient hier een inhaalslag behaald te worden.

Buiten dat is deze afdeling in het bezit van de zogenaamde "Slavenboeken". Deze boeken hebben een grote historische en culturele waarde voor Sint Eustatius. De wijze waarop deze bewaard worden is ronduit slecht te noemen, feitelijk wordt dit erfoed verwaarloosd. Zowel deze boeken als alle andere bevolkingsbescheiden behoren in een daarvoor goed geconditioneerde ruimte opgeslagen te worden. In meer of mindere mate geldt dit ook voor alle andere archieven.

f. *Kennissystemen*

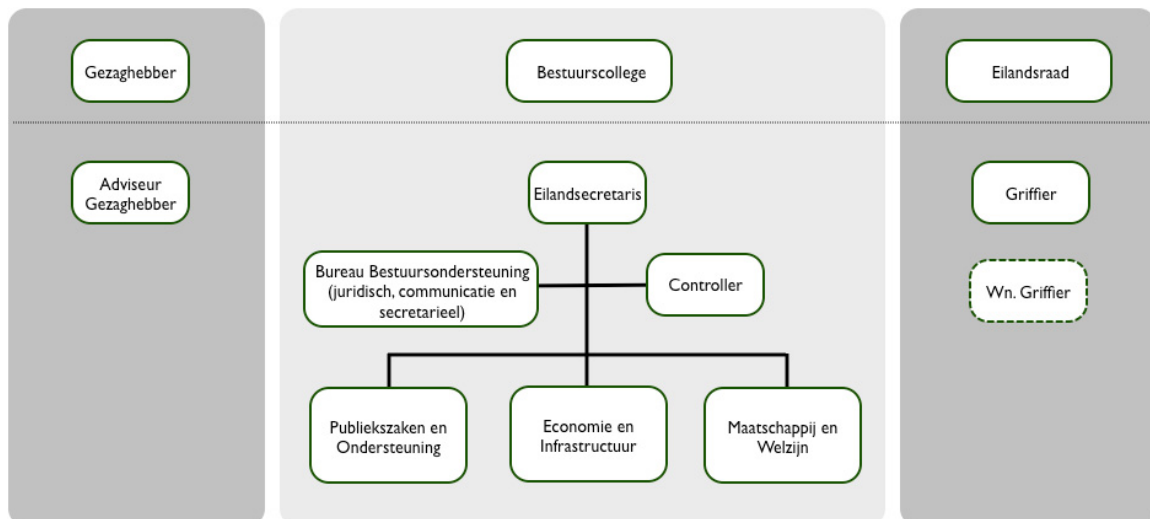
Op dit moment is onduidelijk welke systemen er bij het Openbaar Lichaam allemaal beschikbaar zijn. In ieder geval is duidelijk dat deze systemen behalve de primaire behoefte (zoals bijvoorbeeld bij financiën of bevolking) vrijwel geen beleidsinformatie of

managementinformatie opleveren. In de huidige situatie is het ook nog zo dat deze systemen momenteel niet op elkaar aansluiten (bijvoorbeeld het financiële systeem op het personele systeem en vice versa). Dit is een van de hoofdredenen om de overschakeling naar AFAS in te zetten, daar in dit AFAS systeem alle modules (financieel/personeel/logistiek/documentflow/workflow) feilloos met elkaar zijn geïntegreerd.

g. *Directiemodel*

Sinds 1 januari 2013 bestaat de nieuwe ambtelijke organisatie uit drie directies: de directie Publiekszaken en Ondersteuning, de directie Maatschappij en Welzijn en de directie Economie en Infrastructuur. Dit nieuwe organisatiemodel draagt bij aan:

- het versterken van de beleidsfunctie, het management en de aansturing van de organisatie;
- het versterken van de toezichthoudende en handhavende taken van de overheid;
- het concentreren van de bedrijfsvoeringsfuncties en de interne en externe dienstverlening;
- een bundeling van taken, mensen en middelen.

De organisatie wordt aan de hand van vier elementen nader ingevuld: de ambitie, de cultuur, de competenties en de instrumenten.

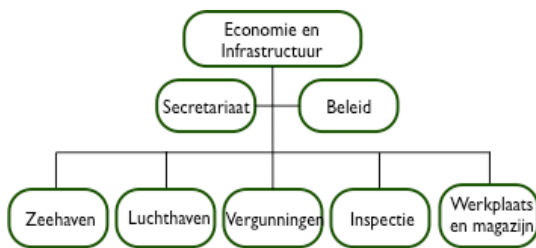
Het Bureau Bestuursondersteuning staat ten dienste van zowel de ambtelijke en bestuurlijke top (de adviseur van de gezaghebber en de Gezaghebber, de eilandsecretaris en het Bestuurscollege en de griffier en de Eilandsraad) als van de directies. Het Bureau draagt actief en gestructureerd bij aan het realiseren van de doelstellingen van de verschillende partijen voor de samenleving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de bestuurlijke kaders, de maatschappelijke ontwikkelingen en het algemeen belang meegewogen.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning bestaat uit drie units: Organisatie-ontwikkeling en -ondersteuning, het Klantenloket en Financiën.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning ondersteunt de overheidsorganisatie met de interne bedrijfsprocessen en is het eerste aanspreekpunt voor de burger. De directie draagt met haar diensten bij aan

betrouwbaar, transparant, doeltreffend en doelmatig openbaar bestuur en een afhandeling van vragen en verzoeken van burgers die tijdig, soepel en op maat is. Hiertoe wordt een uitgebreid netwerk van samenwerkingsrelaties gecreëerd en onderhouden.

De directie Economie en Infrastructuur bestaat uit vijf units: Zeehaven, Luchthaven, Vergunningen, Inspectie en Werkplaats en Magazijn.

De directie Economie en Infrastructuur ondersteunt het bestuur actief bij het realiseren van een voor de samenleving leefbaar Sint Eustatius. De directie ondersteunt als partner het identificeren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en bewaakt het evenwicht door regulerend en controlerend op te treden. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de belangen van de mensen, de biodiversiteit en de bedrijven gewogen om tot een evenwichtige en duurzame economische, natuurlijke en ruimtelijke ontwikkeling te komen.

De directie Economie en Infrastructuur ondersteunt het bestuur actief bij het realiseren van een voor de samenleving

De directie Maatschappij en Welzijn bestaat uit drie units: Cultureel-maatschappelijke ondersteuning, Openbare gezondheid en Inspectie.

De directie Maatschappij en Welzijn stimuleert en ondersteunt de Statiaanse burger om actief te kunnen participeren in en bijdragen aan de samenleving. De directie geeft op adequate, effectieve en efficiënte wijze invulling aan de beleidsmatige, regulerende en controlerende taken van de overheid op het gebied van cultureel-maatschappelijke ontwikkeling en van openbare gezondheid. In dit kader worden op individueel en collectief niveau mogelijkheden voor ontplooiing gecreëerd en worden zorg, opvang en begeleiding gestructureerd.

De directie Maatschappij en Welzijn stimuleert en ondersteunt de Statiaanse burger om actief te kunnen participeren in en bijdragen aan de samenleving. De directie geeft op adequate,

De directies zullen worden geleid door een directeur. Naast het leidinggeven aan de directie, wordt van de directeur verwacht dat de implementatie van de directie- en organisatieplannen wordt begeleid. Hierbij moet aandacht besteed worden aan zowel de operationalisering van de nieuwe werkwijze en verdeling van verantwoordelijkheden, als aan de begeleiding van het personeel.

De nieuwe structuur draagt bij aan een betere dienstverlening, een integrale beleidsontwikkeling en een samenhangende uitvoering. Hiervan moeten de burgers en de politiek de vruchten plukken. Ook voor de ambtenaren moeten de nieuwe structuur en het nieuwe functieboek duidelijkheid creëren, leiden tot een heldere taakverdeling en hun ontwikkelingsmogelijkheden stimuleren.

4. Financiën

Binnen het van het financieel beheer zoals aangegeven in Fin-BES en WOL-BES heeft het Openbaar Lichaam een sluitende begroting 2014 op weten te stellen. Deze begroting kent echter zijn beperkingen in de beschikbare middelen en er kan verondersteld worden dat het Openbaar Lichaam zuinig moet omgaan met de middelen en feitelijk niet al haar voornemens kan uitvoeren.

Na de zware inspanningen welke bij de unit financiën zijn geleverd voor het tot stand brengen van een betrouwbaar inzicht in de balans (bezittingen/schulden/eigenvermogen)

van het openbaar lichaam, kan de unit financiën zich vanaf het najaar 2013 gaan richten op de invulling van een eerste brede opzet van de planning en control-cyclus.

De door de nieuw gevormde directies uitgewerkte jaarplannen worden geïntegreerd met de beheersbegroting op detail. Hierdoor zal er een link ontstaan tussen de doelen die het openbaar Lichaam wil bereiken en de kosten van het programma om dit te bereiken. Verder zal er per kwartaal intensieve terugkoppeling plaatsvinden van de unit financiën naar de directies toe over de realisatie van de plannen. Met de inhoudelijke terugkoppeling van de directies te confronteren met benodigde kosten hiervoor kan tijdig bijgestuurd worden waar nodig is.

De exercitie van realisatieniveau en uitnutting van middelen dient over de gehele linie van de taken en projecten van het openbaar lichaam plaats te vinden, dit in eerste instantie simpelweg omwille van de beheersing van zaken, maar mede omrede van het volgende: Op dit moment kunnen wij *niet* aantonen, anders dan onze vermoedens en gevoelens, dat het Openbaar Lichaam in feite een te krap budget heeft voor alle taken en diensten die wij als Openbaar Lichaam moeten leveren. Ondanks het verkrijgen van de ondergrens uit het zogenaamde referentiekader blijft dit gevoel bestaan.

Een van de taken van de directies is om de gezamenlijkheid van hun jaarplannen om te zetten in totaal uitvoeringsprogramma voor het openbaar lichaam met de concrete programma's, resultaten en doelstellingen. Deze dienen zodanig (SMART³) geformuleerd te worden dat daarmee de in Nederland bekende "W"-vragen (Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat gaat dat kosten?) worden beantwoord. In de jaarstukken dienen deze vragen terug te komen in de verleden tijd stelling (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? En wat heeft dat gekost?) en wordt de volledige cirkel gesloten en transparant gemaakt.

De jaarlijkse lumpsum t.b.v. het openbaar onderwijs wordt thans nog beheerd door het Openbaar Lichaam. In de tweede helft van 2013 zal de Governor de Graaff School worden overgedragen aan een thans in oprichting zijnde Stichting voor Openbaar Onderwijs. De lumpsum kan dan vervolgens direct worden geadministreerd door de stichting.

Omdat EDU Partners (nog) geen onafhankelijke stichting is worden de middelen t.b.v. het SKJ programma thans nog beheerd door het Openbaar Lichaam. Ook voor EDU Partners geldt dat het feitelijk in een stichting dient te worden omgezet. Inmiddels wordt gewerkt in nauwe samenwerking met het Ministerie van OCW om de organisatie rond het SKJ programma naar behoren op te zetten, waarna de verantwoording van de gelden bij deze nieuwe organisatie zal worden geplaatst.

Om kosten te besparen is gestart met de opzet van de centrale inkoop, hetgeen een verantwoordelijkheid is van de unit Interne Zaken. Hiervoor wordt het vacante gebouw op het terrein van de voormalige gezaghebber's woning tijdelijk ingericht. Gedurende de 2^e helft van 2013 zal de Centrale Inkoop aldaar zijn huisvesting betrekken. Naar verwachting zullen de besparingen als gevolg van het goed georganiseerd centraal inkopen maatregelen ettelijke tientallen duizenden dollars opleveren.

De minister van OCW is van mening dat het Openbaar Lichaam dient bij te dragen aan de verbetering van de huisvesting van het onderwijs. Hiermede is voor het Openbaar Lichaam een bedrag gemoeid van US \$ 200,000 op jaarbasis voor de komende 20 jaren welke uit de reguliere begroting gefinancierd dient te worden.

³ SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.

5. Good Governance / Goed Openbaar Bestuur

De burger is kritisch en stelt steeds hogere eisen aan de dienstverlening van de overheid. Daarom werkt de overheid continu aan een betere dienstverlening. Bijvoorbeeld door regels en procedures van verschillende overheidsinstanties beter op elkaar te laten aansluiten. Of door burgers in bepaalde gevallen dwangsommen te betalen als de overheid te laat reageert op bijvoorbeeld een vergunningaanvraag. Ook het Openbaar Lichaam Sint Eustatius heeft het voornemen om steeds beter aan de eisen van Goed Openbaar Bestuur te gaan voldoen, het is niet voor niets dat Transparantie als belangrijk uitgangspunt is genomen in het bestuursprogramma. Dat heeft gevolgen voor het Bestuur en voor de bedrijfsvoering. Diverse verordeningen zijn in 2012 ontworpen en liggen thans (augustus 2012) ter besluitvorming voor in de Eilandsraad. Voor het Bestuur heeft het gevolgen wanneer zij de Code goed openbaar bestuur gaat invoeren. De Code goed openbaar bestuur is ontwikkeld om de professionaliteit en betrouwbaarheid van het openbaar bestuur te vergroten. Deze code beschrijft de manier waarop een overheidsbestuur hoort te werken. Zo weten burgers wat zij van de overheid kunnen verwachten. Besturen van overheidsorganisaties dienen bijvoorbeeld open te zijn over hun beleid en procedures. Bijna alle besturen van het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en politie werken sinds 2009 via de code goed openbaar bestuur, dus ook van het Bestuur van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius wordt verwacht dat zij volgens deze code gaan werken. De Eilandsraad heeft in april 2012 deze code aangenomen.

Tevens zijn er ook andere verordeningen (waaronder de subsidieverordening) die moeten bijdragen aan een transparant bestuur en de daarbij behorende inzet van middelen en resultaten. De subsidieverordening zal een grote impact hebben op het subsidiebeleid en de uitvoering van de doelstellingen van de gesubsidieerde organisaties. Vooraf zullen de organisaties hun plannen moeten indienen (SMART-geformuleerd) en tussentijds zullen zij zich dienen te verantwoorden. Het Bestuurscollege realiseert zich als geen ander dat de invoering hiervan zorgvuldig diende te gebeuren. Reden waarom zij na vaststelling van de verordening het jaar 2013 ziet als een overgangsjaar en middelen ter beschikking heeft gesteld om de subsidie-ontvangende organisaties te laten begeleiden bij de opzet van hun organisatie en indiening van hun eerste aanvraag. Dit is een eenmalig begeleidingproject geweest in 2013, welke hopelijk leidt tot continue kwalitatief goed indiening van subsidie aanvragen. Overigens dient wel duidelijk te zijn dat ondanks meer professionele indiening van subsidie-aanvragen, er niet onbepaald middelen zijn om aan alle aanvragen in zijn volledigheid te kunnen voldoen. Het openbaar lichaam kan alleen naar de hoogte van de haar beschikbare middelen subsidies afgeven.

6. Kwaliteitshandvesten

In een kwaliteitshandvest doet een overheidsinstantie beloften aan de burger over de dienstverlening. Dit zijn servicenormen. Het gaat bijvoorbeeld over de openingstijden of hoe iemand een klacht kan indienen. Een kwaliteitshandvest moet altijd duidelijk zichtbaar zijn aan de balie of op de website. Het Bestuurscollege streeft ernaar dat in 2014 alle diensten bij het Openbaar Lichaam een kwaliteitshandvest gebruiken. Het jaar 2013 wordt gebruikt om de handvesten te ontwikkelen.

Door servicenormen op te stellen, weten burgers en bedrijven wat zij kunnen verwachten van de dienstverlening van de overheid, bijvoorbeeld:

- ⤴ Hoe snel ze een bestelde brochure of publicatie ontvangen.
- ⤴ Wat de openingstijden zijn.
- ⤴ Op welke manier en wanneer facturen worden betaald.

- ⤴ Wat ze moeten doen met een vraag of klacht.
- ⤴ Hoe ze contact kunnen opnemen met de overheid.

Een kwaliteitshandvest:

1. is maatwerk: het Openbaar Lichaam Sint Eustatius stelt zijn eigen handvest op;
2. geeft helderheid waardoor burgers en bedrijven geen overspannen, maar reële verwachtingen hebben;
3. moet altijd aan de balie of op de website verkrijgbaar zijn.

7. Dienstverlening

Burgers hebben vaak met meerdere overheidsinstanties te maken. Het is daarom belangrijk dat overheidsorganisaties goed samenwerken om ervoor te zorgen dat regels en procedures op elkaar aansluiten. Om de tevredenheid van burgers te vergroten, is het goed als de overheid vertelt wat burgers van haar dienstverlening kunnen verwachten. Maar burgers mogen de overheid ook hierop aanspreken. Als de overheid bijvoorbeeld te laat een besluit neemt, hebben burgers in bepaalde gevallen recht op een dwangsom.

De invoering van Goed Openbaar Bestuur heeft dus ook haar impact op de bedrijfsvoering van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Het ontwikkeltraject / het reorganisatietraject dat nu wordt ingezet zal op termijn haar effect moeten hebben op de aspecten van Goed Openbaar Bestuur. Er mag verwacht worden dat ieder jaar vanaf 2014 een zichtbare verbetering optreedt.

8. Communicatie en voorlichting

In dit aandachtsgebied wordt niet alleen inhoud gegeven aan het openbare en professionele contact van het Openbaar Lichaam met de burgers, met andere overheden, organisaties en belanghebbenden maar ook over de interne communicatie. Feitelijk volgt dit niet alleen uit de informatieplicht die overheden aan hun burgers hebben maar het is ook in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

Het Openbaar Lichaam wordt in haar communicatie en voorlichtende taken ondersteunt door de afdeling Government Information Services. Deze afdeling verzorgt naast voorlichting en communicatie in algemene zin ook een protocollaire rol, bijv. bij de ontvangst van Ministers of Staatssecretarissen. Binnen deze afdelingen worden tevens radio en televisie uitzendingen verzorgd en wordt de inhoud van de website onderhouden.

Uit het voornemen van het Bestuurscollege volgt dat de aandacht voor de communicatie naar burgers, intern en in algemene zin drastisch dient te verbeteren. Dat betekent dat deze afdeling een upgrade dient te krijgen, niet alleen in omvang en voorzieningen maar zeker ook in deskundigheid en professionaliteit.

De inhoud van de website van het Openbaar Lichaam is drastisch verouderd. Ook ontbreekt allerlei andere relevante informatie, belangrijk voor burgers maar ook voor de toeristische sector en potentiële investeerders. Een van de oorzaken hiervan is de ICT-kennis, het ontbreekt het Openbaar Lichaam aan voldoende (kwalitatieve en kwantitatieve) middelen om de noodzakelijke informatie op de website te krijgen. Dat is niet alleen slecht voor de communicatieve kant maar het beperkt het Openbaar Lichaam ook in de mogelijkheden om via het internet haar diensten aan te bieden.

Evenals op andere onderdelen gememoreerd zal dit in het verandertraject van de organisatie worden meegenomen. In het vierde kwartaal 2012 zal een verbeterplan met concrete stappen worden voorgelegd aan de Bestuursorganen, inclusief de daarbij behorende begroting. Redelijkerwijs mag verwacht worden dat dit speerpunt zal leiden tot een aanzienlijke financiële investering.

9. Overige relevante ontwikkelingen

Naast de hiervoor beschreven aandachtsgebieden zijn er nog een aantal andere relevante ontwikkelingen vermeldenswaardig. Het Bestuurlijk Overleg heeft diverse verplichtingen voor het Openbaar Lichaam opgeleverd. Zo dienen er diverse zogenaamde Beheersplannen gemaakt te worden (bijvoorbeeld voor onderhoud scholen, wegen etc.), maar ook dient zij te participeren in diverse onderzoeken.

De veiligheidswet BES verplicht het Openbaar Lichaam een aantal plannen op te stellen op het gebied van rampenbestrijding en veiligheid. Zo moeten onder meer risicoprofielen en rampen- en crisisbeheersingsplannen worden opgesteld in samenspraak met het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het Openbaar Lichaam is bezig (met hulp van onder meer het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Ministerie van Defensie en Rijkswaterstaat) actuele en adequate rampenplannen op te zetten en te beheersen. Dat betekent overigens ook dat in het kader van de uitoefening (materieel), onderhoud en oefenen met deze plannen een budget beschikbaar moet komen dat vooralsnog begroot is op US\$ 250.000 per jaar (structureel). De Veiligheidswet BES bevestigt dat het Ministerie een bedrag structureel aan het Openbaar Lichaam beschikbaar dient te stellen, vooralsnog wordt in de begroting hier ook vanuit gegaan.

Daarnaast zal in 2014 naar verwachting eindelijk het startsein gegeven worden voor de uitvoering van het zogenaamde masterplan voor de luchthaven. Diverse aanpassing en verbeteringen moeten er toe leiden dat veiligheidsaspecten beter kunnen worden nageleefd en dat de luchthaven blijft voldoen aan de vigerende (inter)nationale eisen. Ook dit heeft impact op de organisatie van het Openbaar Lichaam en de dienstverlening aan de reizigers.

10. Het veranderproces Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Inmiddels zijn er ook diverse maatregelen genomen om te komen tot geleidelijke afslanking van het ambtelijk apparaat. Medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd hebben, mogen (anders dan in het verleden het geval was) niet langer doorwerken, de medewerkers die op de loonlijst stonden van het Openbaar Lichaam maar feitelijk werk verrichten bij de scholen zijn uit het budget gehaald waar mogelijk. Daarnaast wordt getracht met behulp van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de zogenaamde pool van contractanten en schoonmaaksters te saneren. Dit gebeurt door het inzetten van zogenaamde jobcoaches die proberen voor medewerkers een geschikte andere baan of opleiding te vinden. Ook bezien zij of het mogelijk is dat een lokaal bedrijf (bijvoorbeeld in de schoonmaakbranche) interesse heeft om met een aantal van deze medewerkers te starten, in dat geval krijgen zij met het openbaar Lichaam bijvoorbeeld voor een bepaalde duur een contract of een zogenaamde starterssubsidie.

*E. Deelnemingen:***Inleiding**

Het Openbaar Lichaam is bestuurlijk en financieel betrokken bij vele partijen, de zogenaamde verbonden partijen. Onder verbonden partijen wordt verstaan deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen en stichtingen waarin het Openbaar Lichaam een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. In de meeste gevallen voeren deze partijen taken uit voor het openbaar lichaam.

Onderstaand treft u een overzicht van de deelnemingen waarin het Openbaar Lichaam een financieel belang heeft, alsmede deelnemingen in de private sector (zogenaamde overheids nv's) en tenslotte een overzicht van de deelnemingen aan maatschappelijke instellingen waaraan subsidie wordt verstrekt.

Organisaties waarin Openbaar Lichaam een financieel belang heeft:

- St. Eustatius telephone Company (Eutel) N.V.
- Saba Bank Resources N.V.
- Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen
- Gemeenschappelijk Elektriciteitsbedrijf Bovenwindse Eilanden

Deelnemingen, nominaal en gestort kapitaal	Aandeel in %	USD
St. Eustatius telephone Company (Eutel) N.V.	100,00%	55.865
Saba Bank Resources N.V.	21,67%	12.104
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	2,83%	279.330
Gemeenschappelijk Elektriciteitsbedrijf Bovenwindse Eilanden		PM
Totaal deelnemingen		347.299

Organisaties waarin Openbaar Lichaam een (indirect) bestuurlijk belang heeft (collectieve sector):

- Stichting Wegenfonds
- St. Eustatius Tourisme Development Foundation

Organisaties welke vanuit het Openbaar Lichaam een subsidie ontvangen:

- St. Eustatius Sport & Welfare Work Organization
- St. Eustatius Housing Foundation
- Gertrude Judson Library
- St. Eustatius Sport Facilities Foundation
- Sesna-Small Enterprises Stimulation Program
- Foundation Youth Care
- St. Eustatius Monument Foundation
- St. Eustatius Historical Foundation
- St. Eustatius Center for Archeology

F. Grondbeleid

Inleiding

Op dit ogenblik heeft het Openbaar Lichaam geen (actief) grondbeleid.

In de begrotingsjaren 2012 en 2013 heeft het openbaar lichaam echter een indirecte start verkregen voor de uitwerking van actief grondbeleid. Hoewel er tot nog toe in 2013 geen beleid is uitgewerkt, noch is voorbereid, is wel de basis gelegd om een en ander vanaf nu vorm te gaan geven. En tevens is de omvang en het belang van dit beleid in 2013 (door het verkregen inzicht in de volledigheid van de grondbezittingen via de jaarrekening 2012) nu welbekend.

Als gevolg van de inspanningen bij de samenstelling van de jaarrekening 2012 is er nu een betrouwbaar inzicht verkregen in de veelheid aan grond welke het openbaar lichaam bezit en waarover het verantwoord beleid dient te voeren. Met de het huidig verkregen inzicht is het meer dan wenselijk om een start te maken de uitwerking van een evenwichtig grondbeleid.

Een nota grondbeleid zou moeten aangeven welke voordelen een actief grondbeleid heeft, hoe tot uitvoering van het actieve grondbeleid kan worden gekomen, hoe het openbaar lichaam omgaat met gronduitgifte en grondprijnsbeleid en op welke wijze planologische en planeconomische sturing plaatsvindt.

In een dergelijke nota dient ook het financieel kader van het grondbedrijf van het openbaar lichaam beschreven te worden. Als complicatie bij dit alles dient er rekening mee gehouden te worden dat reparaties nodig zullen zijn in het over het verleden gevoerde beleid ten aanzien van uitgegeven erfpachtgronden. De juridische complexiteit van deze reparatie dwingt af dat dit vermoedelijk over een termijn van 8-10 jaar uitgespreid zal worden alvorens de volledige reparatie hiervan voltooid kan worden.

Er dient een keuze gemaakt om er naar te streven de exploitatie ten behoeve van de functieverandering of herontwikkeling van gronden al dan niet zoveel mogelijk in eigen hand te houden. Daarmee zou de verwerving van gronden en de nodige bewerkingen door en onder regie van het Openbaar Lichaam uitgevoerd kunnen worden, waarna de gronden bouwrijp voor een marktconforme prijs kunnen worden verkocht.

Een nota grondbeleid zou moeten aangeven welke voordelen een actief grondbeleid heeft, hoe tot uitvoering van het actieve grondbeleid kan worden gekomen, hoe het Openbaar Lichaam omgaat met gronduitgifte en grondprijnsbeleid en op welke wijze planologische en planeconomische sturing plaatsvindt. Uiteraard wordt in een dergelijke nota ook het financieel kader van het grondbedrijf van het openbaar lichaam beschreven.

Het grondbeleid van het Openbaar lichaam is geen doel op zich maar dient dienstbaar te zijn aan algemene en specifieke beleidsdoelstellingen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius. Een belangrijke leidraad daarbij vormt uiteraard het in 2011 vastgesteld ontwikkelplan ruimtelijke ordening Sint Eustatius (S.D.P.). Andere belangrijke uitgangspunten daarbij zijn de Sociale Woningbouw, Economische Ontwikkeling en Stimulatie daarvan (aantrekken

investeerders en ontwikkeling toerisme), Jeugd en Onderwijs (zowel schoolgebouwen als sportterreinen), Maatschappelijke participatie en Zorg (woon- zorgcomplexen, kinderopvang, ziekenhuis).

Bovendien heeft een actief grondbeleid als voordeel dat gerealiseerde winsten op grondexploitaties ingezet kunnen worden als dekkingsmiddel voor andere publieke

doeleinden. Dit laatste uiteraard als zij niet meer nodig zijn voor de afdekking van risico's in de grondexploitatie.

De doorlichting en verbetering van het beleid en bijbehorende verordeningen t.a.v. de uitgifte van erfpachtgronden heeft eind 2012 plaatsgevonden m.b.v. het bureau Exsin. Voorstellen ter aanvang van wijzigingen zijn voorgelegd aan het openbaar lichaam. Ten aanzien van erfpacht zal in de komende tijd aandachtig gestudeerd dienen te worden hoe dit richting te geven om te komen tot evenwichtige toepassing en hoe te komen tot reparatie ter gelijktrekking van reeds uitgegeven rechten. Totdat het helder is welke weg het openbaar lichaam dient te bewandelen is het verstandig om geen nieuwe gronden in erfpacht uit te geven.

G. *Collectieve sector*

Als organisaties welke vallen binnen de collectieve sector van St. Eustatius zijn de volgende organisaties aangeduid:

- Stichting Wegenfonds
- St. Eustatius Tourism Development Foundation

Stichting Wegenfonds

Recentelijk is door het bestuurscollege besloten het onderhoud en de verbeteringen aan het wegennet vorm te geven door middel van aanbestedingsprojecten. Het Openbaar Lichaam zal zelf de aanbestedingsprojecten coördineren. De intenties van het Openbaar Lichaam is duidelijk dat de Stichting Wegenfonds zal niet langer als intermediair gebruikt hoeft worden en kan in principe ontmanteld worden. Zie verdere uitleg binnen 2.1 Bedrijfsvoering.

St. Eustatius Tourism Foundation

De St. Eustatius Tourism Development Foundation heeft tot doel de verdere ontwikkeling van de toeristische industrie van St. Eustatius. De stichting fungeert zowel als toeristenbureau als ook als de motor voor de verdere ontwikkeling van het toerisme. De stichting wordt geleid door een bestuur welke zich bezighoudt met het aandachtig volgen van de algemene trend waarin de regionale en wereldwijde markt voor toerisme zich ontwikkelt. De stichting legt zelfstandig verantwoording af via een eigen jaarverslag en financiële verantwoording. De stichting ontvangt van het openbaar lichaam jaarlijks een subsidie voor de financiering van haar bedrijfsvoering.

Financiële begroting

In de financiële begroting treft u in compacte vorm alle financiële informatie aan inzake de taken en verantwoordelijkheidsgebieden van het Openbaar Lichaam.

Deze financiële informatie - inclusief de toelichting erbij - vormt de financiële begroting en is een wettelijk verplicht onderdeel van de aan te leveren begroting.

U heeft deze informatie echter ook al aangetroffen in de beleidsbegroting, op de diverse onderdelen waar de taken en verantwoordelijkheidsgebieden gepresenteerd werden. Ondanks dat dit feitelijk een duplicatie van informatie betekent hechten we er waarde aan u zoveel mogelijk het inzicht te hebben verschaft op het verband tussen de (wettelijke) taken en verantwoordelijkheidsgebieden enerzijds en de begrote baten en lasten op elk onderdeel (functie) anderzijds.

Uitgangspunten begroting 2014

1. De begroting wordt opgesteld op basis van bestaand beleid. Dat wil zeggen het beleid conform de (gewijzigde) begroting 2013, per 31 juli 2013. Van de meerjarenbegroting 2014-2017 vormt jaarrekeningen 2012 en de (gewijzigde) begroting 2013 per 31 juli 2013 de basis voor de begroting 2014.
2. In deze begroting heeft het Openbaar Lichaam geen rekening gehouden met onvermijdelijke (nieuwe) uitgaven en autonome ontwikkelingen. Het gaat dan om uitgaven en ontwikkelingen waar we als Openbaar Lichaam geen invloed op hebben. Dit betekent dat het voor het Openbaar Lichaam steeds een uitdaging blijft om de begroting sluitend te houden. Het Openbaar Lichaam is voornemens alle mogelijkheden uit te putten voor het genereren van extra baten en tegelijkertijd de lasten te beperken.
3. De meerjarenbegroting 2014-2017 wordt opgesteld overeenkomstig de begroting 2013.
4. Het Openbaar Lichaam heeft geen begrotingsruimte voor zaken als (vervangings)investeringen. Tot op heden heeft het Openbaar Lichaam gebruik gemaakt van begrotingsoverschotten die in het 4^e kwartaal worden geïdentificeerd om de nodige (vervangings) investeringen te realiseren.
5. Het beleidsdeel wordt zodanig ingericht dat het geschikt is voor autorisatie door de eilandraad. De raad stelt de begroting vast op grond van het beleidsdeel, hetgeen inhoudt dat alle voor de raad relevante informatie hierin wordt opgenomen.
6. De geraamde lasten voor 2014 zijn gebaseerd op het niveau van vastgestelde begroting 2013 inclusief begrotingswijzigingen per 31 juli 2013.
7. Voor 2014 zijn de prijzen gebaseerd op het niveau van 2012. Het Openbaar Lichaam heeft geen stelpost voor prijzen opgenomen. Daarnaast zijn er voor de jaren 2014 ev. Geen cao verhogingen begroot.

Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
001	Bestuursorganen	5,938	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
002	Bestuursapparaat	387	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	80,825	90,000	81,000	81,000	81,000	81,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	157,704	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000
Totale baten		244,854	245,000	236,000	236,000	236,000	236,000
Lasten							
001	Bestuursorganen	1,536,959	1,795,200	1,509,300	1,509,300	1,509,300	1,509,300
002	Bestuursapparaat	2,028,383	2,393,900	3,032,700	2,982,700	2,982,700	2,982,700
003	Burgerzaken	234,964	208,500	244,000	274,000	244,000	244,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	76,094	88,700	81,000	81,000	81,000	81,000
Totale lasten		3,876,400	4,486,300	4,867,000	4,847,000	4,817,000	4,817,000
Benodigde algemene middelen		(3,631,546)	(4,241,300)	(4,631,000)	(4,611,000)	(4,581,000)	(4,581,000)

*Toelichtingen verschillen***Bestuursorganen**

De reis en verblijfskosten worden in 2014 opgenomen exclusief de geplande dienstreis i.v.m. CN-week, in de loop van het jaar indien genoemde dienstreis door de Minister wordt gefinancierd worden de begroting aangepast. Voor de afgelopen jaren was dit +/- 60k voor de voor en najaar CN-week.

Daarnaast zijn de lasten n.a.v. bijzondere uitkeringen "ondersteuning gezaghebber" (+/- 80k) vervallen aangezien de genoemde bijzondere uitkering per 1-1-2014 vervalt.

Bestuursapparaat

De mindering in de baten heeft met name te maken met het feit dat bij de begrotingsvoorbereidingen 2013 het jaar 2012 nog niet volledig gerealiseerd was. Hierbij werd een te grove inschatting genomen van de te verwachten baten.

De extra lasten van t.b.v. directie Maatschappij t.b.v. openbare gezondheid worden tijdelijk begroot bij de directie die vervolgens onder de bestuursapparaat valt. Dit betreft extra lasten van +/- USD 110k.

Burgerzaken

De baten zijn met USD 9k verminderd obv realisatie 2012. Tijdens de voorbereidingen van de begroting 2013 heeft het extrapoleren van de toenmalige stand van de baten een te hoge inschatting gegeven vergeleken met de realisatie.

De personeelslasten zijn in 2014 verhoogd door verschuivingen binnen het overheidsapparaat conform de nieuwe organisatiestructuur.

Daarnaast zijn de lasten in 2015 verhoogd i.v.m. de verkiezingen.

Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totale baten		-	-	-	-	-	-
Lasten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	5,607	6,400	8,000	8,000	8,000	8,000
130	Rampenbestrijding	4,779	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Totale lasten		10,387	256,400	258,000	258,000	258,000	258,000
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 1	(10,387)	(256,400)	(258,000)	(258,000)	(258,000)	(258,000)

*Toelichting verschillen**Rampenbestrijding*

Het Openbaar Lichaam heeft conform de kostenbesluit Veiligheidswet BES extra lasten geraamd voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing alsmede in de kosten die door het Openbaar Lichaam voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit gevolgen van die bestrijding.

Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
200	Algemeen beheer DROB	151,941	127,300	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	112	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehavens	866,455	1,185,000	1,183,000	1,183,000	1,183,000	1,183,000
230	Luchtvaart	372,250	495,000	495,000	495,000	495,000	495,000
Totale baten		1,390,758	1,807,300	1,678,000	1,678,000	1,678,000	1,678,000
Lasten							
200	Algemeen beheer DROB	1,889,530	1,563,300	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000
210	Wegen, straten en pleinen	315,790	585,000	597,000	597,000	597,000	597,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,704	17,700	16,000	16,000	16,000	16,000
220	Zeehavens	558,123	642,500	749,000	749,000	749,000	749,000
230	Luchtvaart	914,179	969,000	898,000	898,000	898,000	898,000
Totale lasten		3,684,326	3,777,500	3,660,000	3,660,000	3,660,000	3,660,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 2	(2,293,569)	(1,970,200)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)	(1,982,000)

*Toelichtingen verschillen***Algemeen beheer DROB**

De baten en lasten in 2014 worden met +/- USD 130k verlaagd als gevolg van enerzijds i.v.m. de zwevende fte's*. Het Openbaar Lichaam is voornemens de situatie betreffende de zwevende fte's per 31-12-2013 af te ronden.

Zeehaven

Daarnaast zijn de personeelslasten verhoogd n.a.v. nieuwe aanstellingen in 2013 +/- USD 80k, deze lasten dienen tevens nog te worden verwerkt in de eerstvolgende begrotingswijziging.

Luchtvaart

De baten in het jaar 2012 zijn lager t.o.v. de begrotingsjaar 2013 met name i.v.m. de verhoging in de luchthavenbelasting per 1 juni 2013.

Daarnaast zijn de lasten in de begrotingjaar 2014 lager i.v.m. een mindering in de onderhoud gebouwen en de telefoonkosten t.o.v. de begrotingsjaar 2013.

*Zwevende fte's

Sinds de overgang naar de nieuwe staatskundige opzet is gebleken dat een aantal zaken nog niet goed is geregeld. Onder andere bleek in 2011 een probleem te bestaan bij de scholen ten aanzien van schoonmakend en niet-onderwijzend personeel. De overgang van dit personeel bleek in een grijs gebied te zijn blijven hangen tussen de scholen en het Openbaar Lichaam. Hoewel het personeel duidelijk werkzaam was bij de betreffende scholen, zijn de

medewerkers toch op de loonlijst van het Openbaar Lichaam blijven staan. De correctie hiervan blijkt een moeizaam proces. Het ministerie van OCW weigert in dit verhaal enige verantwoordelijkheid naar zich toe te trekken, en vooralsnog werken de schoolbesturen slechts schoorvoetend mee. Ongeacht waar het personeel nu formeel arbeidsrechtelijk in dienst is, is het Openbaar Lichaam van mening dat degene die van de diensten van de betreffende zwevende groep personeel gebruik maakt c.q. het nut geniet ook de rekening betaalt. Derhalve worden in ieder geval sinds 1 januari 2012 de schoolbesturen door het Openbaar Lichaam maandelijks gefactureerd voor de kosten van het personeel dat bij hun school werkzaamheden verricht.

Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 3. Economische zaken					2012	2013	2014
Functie	Omschrijving						
Baten							
300	Economische zaken	76,240	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Handel en Industrie	-	800,000	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	12,381	205,000	-	-	-	-
Totale baten		88,621	1,080,000	75,000	75,000	75,000	75,000
Lasten							
300	Economische zaken	172,476	116,500	124,000	124,000	124,000	124,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	231,301	325,000	136,000	136,000	136,000	136,000
Totale lasten		403,777	441,500	260,000	260,000	260,000	260,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 3	(315,157)	638,500	(185,000)	(185,000)	(185,000)	(185,000)

*Toelichtingen verschillen***Handel en Industrie**

Het Openbaar Lichaam had in 2013 heeft een eenmalige baten t.b.v. verkoop terreinen voor de bouw van een justitiële inrichting USD 800k.

Overige agrarische zaken, jacht en visserij

De baten en lasten in 2014 zijn verlaagd i.v.m. het voornemen van het Openbaar Lichaam om het project loslopende dieren (animal control) met bijzondere uitkeringen uit te voeren.

Hoofdstuk 4. Onderwijs

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 4. Onderwijs		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
400	Algemeen Beheer	117,746	64,000	-	-	-	-
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	696,000	696,000	696,000	696,000	696,000
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-	-	-	-	-	-
Totale baten		117,746	760,000	696,000	696,000	696,000	696,000
Lasten							
400	Algemeen Beheer	391,151	388,000	332,000	332,000	332,000	332,000
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	696,000	696,000	696,000	696,000	696,000
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	46,651	55,000	61,000	61,000	61,000	61,000
Totale lasten		437,802	1,139,000	1,089,000	1,089,000	1,089,000	1,089,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 4	(320,056)	(379,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)	(393,000)

*Toelichtingen verschillen***Algemeen Beheer**

De baten en lasten in 2014 worden met +/- USD 64k verlaagd als gevolg van de zwevende fte's (personeel in dienst van het Openbaar Lichaam en werkzaam bij de schoolbesturen). Het Openbaar Lichaam is voornemens de situatie betreffende de zwevende fte's per 31-12-2013 af te ronden.

Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 5. Cultuur en Recreatie	2012				2013	2014	2015
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	-	-	-	-	-	-
530	Sport	-	-	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/musea	-	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	-	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	77,220	87,100	-	-	-	-
Totale baten		77,220	87,100	-	-	-	-
Lasten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	144,068	150,000	152,000	152,000	152,000	152,000
530	Sport	281,480	328,600	350,000	350,000	350,000	350,000
541	Oudheidkunde/musea	206,964	255,000	255,000	255,000	255,000	255,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	467,459	470,000	470,000	470,000	470,000	470,000
580	Overige cultuur en recreatie	680,593	639,100	585,000	535,000	535,000	535,000
Totale lasten		1,780,564	1,842,700	1,812,000	1,762,000	1,762,000	1,762,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 5	(1,703,344)	(1,755,600)	(1,812,000)	(1,762,000)	(1,762,000)	(1,762,000)

*Toelichtingen verschillen***Sport**

De lasten zijn verhoogd met +/- USD 20k tbv subsidies.

Overige cultuur en recreatie

De baten en lasten in 2014 worden met +/- USD 87k verlaagd als gevolg van de zwevende fte's (personeel in dienst van het Openbaar Lichaam en werkzaam bij de schoolbesturen). Het Openbaar Lichaam is voornemens de situatie betreffende de zwevende fte's per 31-12-2013 af te ronden.

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 6. Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
611	Werkgelegenheid	-	2,200	-	-	-	-
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	305,187	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000
650	Kinderopvang	-	-	-	-	-	-
Totale baten		305,187	382,200	380,000	380,000	380,000	380,000
Lasten							
611	Werkgelegenheid	97,669	115,200	92,000	92,000	92,000	92,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	180,752	169,600	155,000	155,000	155,000	155,000
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	305,187	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000
650	Kinderopvang	278,492	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
Totale lasten		862,101	964,800	927,000	927,000	927,000	927,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 6	(556,914)	(582,600)	(547,000)	(547,000)	(547,000)	(547,000)

*Toelichtingen verschillen***Werkgelegenheid**

De baten in begrotingsjaar 2013 betreffen inschrijvingen in het arbeidsregister. Sinds 1-1-2011 heeft het Openbaar Lichaam geen baten aan inschrijvingen in het arbeidsregister gegenereerd. Tot en met 1-1-2013 was dit ongewijzigd. In de begrotingsjaar 2013 begonnen de baten aan inschrijvingen in het arbeidsregister alweer binnen te komen. Na bevestiging dat deze baten structureel worden gegenereerd zal het Openbaar Lichaam deze in de begroting opnemen.

De lasten in het begrotingsjaar 2014 zijn lager t.o.v. begrotingsjaar 2013 n.a.v. herpositionering van de overheadkosten bij Centrale Inkoop.

Maatschappelijke begeleiding en advies

De lasten in het begrotingsjaar 2014 zijn lager t.o.v. begrotingsjaar 2013 n.a.v. herpositionering van de overheadkosten bij Centrale Inkoop.

Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Baten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	10,456	60,000	-	-	-	-
721	Reiniging	-	-	-	-	-	-
722	Riolering en waterzuivering	-	-	-	-	-	-
724	Lijkbezorging	-	-	-	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	47,567	9,400	10,000	10,000	10,000	10,000
Totale baten		58,023	69,400	10,000	10,000	10,000	10,000
Lasten							
712	Verpleeginrichtingen	383	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	92,389	270,600	63,000	63,000	63,000	63,000
721	Reiniging	145,154	102,000	107,000	107,000	107,000	107,000
722	Riolering en waterzuivering	72,282	90,000	91,000	91,000	91,000	91,000
724	Lijkbezorging	6,822	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	466,209	354,000	357,000	357,000	357,000	357,000
Totale lasten		783,239	821,600	623,000	623,000	623,000	623,000
<i>Benodigde algemene middelen</i>	hoofdfunctie 7	(725,215)	(752,200)	(613,000)	(613,000)	(613,000)	(613,000)

*Toelichtingen verschillen***Slachthuizen**

De baten en lasten in 2014 zijn verlaagd i.v.m. het voornemen van het Openbaar Lichaam om het project loslopende dieren (animal control) met bijzondere uitkeringen uit te voeren. De lasten in het begrotingsjaar 2014 zijn tevens lager i.v.m. een incidentele lasten n.a.v. bijzondere uitkeringen voor een specifiek doeleinde.

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting			
Functie	Omschrijving				2012	2013	2014	2015
Baten								
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	8,587	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	
822	Overige volkshuisvesting	848,540	100,000	-	-	-	-	
Totale baten		857,127	110,000	10,000	10,000	10,000	10,000	
Lasten								
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	241,493	265,000	275,000	275,000	275,000	275,000	
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-	
Totale lasten		241,493	265,000	275,000	275,000	275,000	275,000	
<i>Benodigde algemene middelen</i>	hoofdfunctie 8	615,634	(155,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)	(265,000)	

*Toelichtingen verschillen***Overige volkshuisvesting**

Het Openbaar Lichaam had in 2013 heeft een eenmalige baten t.b.v. bouwvergunningen USD 100k.

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen	2012				2013	2014	2015
Functie	Omschrijving						
Baten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	149,582	240,000	217,000	217,000	217,000	217,000
920	Belastingen	310,008	313,500	380,000	380,000	380,000	380,000
921	Vrije uitkeringen	10,326,627	12,882,700	11,448,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000
922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,984	530,000	-	305,000	275,000	275,000
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale baten		10,788,201	13,966,200	12,045,000	12,350,000	12,320,000	12,320,000
Lasten							
910	Reserves en voorzieningen	-	437,000	-	-	-	-
913	Beleggingen	-	-	-	-	-	-
920	Belastingen	175,378	10,000	160,000	160,000	160,000	160,000
921	Vrije uitkeringen	-	-	-	-	-	-
922	Algemene uitgaven en inkomsten	856,326	3,765,400	899,000	892,000	892,000	892,000
	Onvoorzien	3,000	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
Totale lasten		1,034,704	4,312,400	1,159,000	1,152,000	1,152,000	1,152,000
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 9	9,753,497	9,653,800	10,886,000	11,198,000	11,168,000	11,168,000

*Toelichtingen verschillen***Beleggingen**

De begrote baten m.b.t. beleggingen in 2014 bestaan uit dividenden van Eutel en de elektriciteitsbedrijf in oprichting voor elke 100k. De additionele baten van 17k worden verwacht aan rente op de deposito rekeningen.

In de begroting 2013 wordt de dividend van Eutel begroot en 140k aan rente op de deposito rekeningen. Deze verwachting blijkt na de analyses van de jaarrekening 2012 niet realistisch te zijn aangezien de gerealiseerde baten aan rente op de deposito rekeningen op +/- 40k komen.

Voor de begroting 2014 heeft het Openbaar Lichaam tevens rekening gehouden met de voornemens om een gedeelte van de deposito rekeningen te vergelden waardoor de baten aan rente minder worden.

Belastingen

De aanslag voor de vastgoedbelasting 2012 werd in de 2^e helft van het jaar 2013 ontvangen. Dit betekent dat deze last als indicatief bedrag voor de aanslag 2013 moet worden opgenomen voor het begrotingsjaar 2013. Echter op het moment van de begrotingsvoorbereidingen 2014 zijn deze wijzigingen in de begroting 2013 nog niet verwerkt.

Algemene uitgaven

In de algemene uitgaven wordt in de begrotingsjaar 2013 de lasten tbv de Groen en Natuur projecten opgenomen. Dit bedrag werd tijdens de voorbereiding op de begroting 2013 opgenomen conform het kabinetstandpunt voorjaar 2012, USD 2.23 Mio. Inmiddels is het kabinetstandpunt voorjaar 2013 bekend en heeft het Openbaar Lichaam conform dit standpunt een bedrag van USD 495,000 ipv USD 2.23 Mio in de begroting opgenomen.

Vrije uitkering

Uitkeringen Nederland	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vrije uitkering	9,980,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000
Totaal vrije uitkering	9,980,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000
Bijzondere uitkeringen	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rijksvaccinatieprogramma	53,200	-	-	-	-	-
Donner gelden	1,100,000	-	-	-	-	-
Implementatie WolBES / FinBES 2009 en 2010	486,800	-	-	-	-	-
<i>Bijdrage reis en verblijfskosten CN- week voorjaar</i>	31,562	30,000	-	-	-	-
<i>Subsidie slachthuis/veearts</i>	-	140,000	-	-	-	-
<i>Bijdrage reis en verblijfskosten CN- week najaar</i>	30,128	-	-	-	-	-
Ondersteuning gezaghebber	82,500	80,000	-	-	-	-
Rampenbestrijding	-	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Doeluitkering VWS en SZW	173,800	173,000	175,000	175,000	175,000	175,000
Groen en natuur	-	2,230,000	495,000	495,000	495,000	495,000
Totaal bijzondere uitkeringen	1,957,990	2,903,000	920,000	920,000	920,000	920,000
Totaal generaal uitkeringen Nederland	11,937,990	13,431,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000

Overzicht baten en lasten hoofdfunctie 9 t.o.v. overzicht vrije uitkering

Het verschil tussen het overzicht baten en lasten hoofdfunctie 9 en het overzicht vrije uitkering wordt als volgt verklaard:

In het totaal aan vrije uitkering voor het begrotingsjaar 2012, in het overzicht baten en lasten hoofd functie 9, van USD 10.3 Mio worden de netto bedragen van de gerealiseerde lasten t.b.v. bijzondere uitkeringen weergegeven. De niet gerealiseerde bedragen t.b.v. bijzondere uitkeringen in het begrotingsjaar 2012 worden vervolgens op de balans opgenomen om de financiële verplichtingen t.b.v. bijzondere uitkeringen in de toekomstige jaar te betalen. De beschikbare middelen gaan van baten op de begroting naar nog te betalen liquidemiddelen.

In het overzicht vrije uitkering voor het begrotingsjaar 2012 worden totaal toegekende bijzondere uitkeringen opgenomen. Dit brengt het totaal vrije uitkering in het overzicht vrije uitkering tot een hoger totaal t.o.v. het overzicht baten en lasten hoofd functie 9.

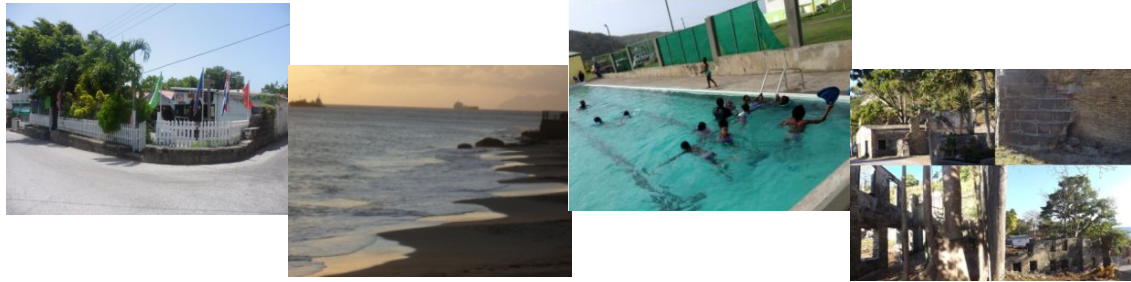

Begrotingsjaar 2013 t.o.v. realisatie 2012

De vrije uitkering is structureel verhoogd met de indexatie van USD 519k en voor de de opklassificatie van politieke gezagdragers USD 29k. In het begrotingsjaar 2013 zijn een aantal incidentele bijzondere uitkeringen weggevallen +/- 1.7 Mio. Daarnaast heeft het Openbaar Lichaam n.a.v. kabinetsstandpunten inzake een bijzondere uitkering t.b.v. Groen en Natuur een bedrag van 2.2 Mio baten en lasten neutraal opgenomen.

Begrotingsjaar 2014 t.o.v. begrotingsjaar 2013

De vrije uitkering is gebaseerd op de bestaande stand van de vrije uitkering. In de begroting 2014 wordt voor bijzondere uitkeringen uitgegaan van de "structurele" toekenningen t.b.v. Rampenbestrijding, doeluitkering VWS en SZW en Groen en Natuur. Dit betekend 250k minder aan bijzondere uitkeringen die incidenteel waren voor het begrotingsjaar 2013. Daarnaast wordt het bedrag van de Groen en Natuur verminderd naar 495k. Het bedrag van de Groen en Natuur is puur indicatie. De verdelingen van de totaal toegekende bedrag voor de openbaar lichamen BES van Euro 7.5 Mio voor de jaren 2013-206 wordt nog besproken.

Bijlagen:

- Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten
- Overzicht van de vrije uitkeringen
- Overzicht personeel
- Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven
- Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten
- Overzicht van voorgenomen investeringen
- Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Meerjarenbegroting		
					2015	2016	2017
Incidentele baten							
200	Algemeen beheer DROB	151,941	-	-	-	-	-
310	Verkoop gebouwen en terreinen	-	800,000	-	-	-	-
341	Overige Agrarische zaken etc	-	205,000	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	60,000	-	-	-	-
822	Overige volkshuisvesting	848,540	-	-	-	-	-
921	Algemene uitkeringen	346,627	82,000	-	-	-	-
Totaal Incidentele baten		1,195,167	1,147,000	-	-	-	-
Incidentele lasten							
001	Bestuursorganen	-	82,000	-	-	-	-
341	Overige Agrarische zaken etc	-	195,000	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	55,000	-	-	-	-
910	Reserves	-	210,000	-	-	-	-
921	Bijzondere uitkering	346,627	82,000	-	-	-	-
Totaal Incidentele lasten		346,627	624,000	-	-	-	-
Saldo Incidentele baten en lasten		848,540	523,000	-	-	-	-

Overzicht van de vrije uitkeringen

Uitkeringen Nederland	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vrije uitkering	9,980,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000
Totaal vrije uitkering	9,980,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000	10,528,000
Bijzondere uitkeringen	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rijksvaccinatieprogramma	53,200	-	-	-	-	-
Donner gelden	1,100,000	-	-	-	-	-
Implementatie WolBES / FinBES 2009 en 2010	486,800	-	-	-	-	-
<i>Bijdrage reis en verblijfskosten CN- week voorjaar</i>	31,562	30,000	-	-	-	-
<i>Subsidie slachthuis/veearts</i>	-	140,000	-	-	-	-
<i>Bijdrage reis en verblijfskosten CN- week najaar</i>	30,128	-	-	-	-	-
Ondersteuning gezaghebber	82,500	80,000	-	-	-	-
Rampenbestrijding	-	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Doeluitkering VWS en SZW	173,800	173,000	175,000	175,000	175,000	175,000
Groen en natuur	-	2,230,000	495,000	495,000	495,000	495,000
Totaal bijzondere uitkeringen	1,957,990	2,903,000	920,000	920,000	920,000	920,000
Totaal generaal uitkeringen Nederland	11,937,990	13,431,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000	11,448,000

Overzicht personeel

	Hoofdfunctie		Functie	Fte's	Salarislasten
0	Algemeen bestuur	001	Bestuursorganen	15.0	1,024,000
		002	Bestuursapparaat	40.0	1,854,000
		003	Burgerzaken	3.0	131,000
		020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	2.0	89,000
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	200	Algemeen beheer DROB	53.0	1,170,000
		220	Zeehavens	14.0	464,000
		230	Luchtvaart	25.0	758,000
3	Economische zaken	300	Economische zaken	1.0	44,000
		341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	4.0	185,000
5	Cultuur en recreatie	530	Sport	3.0	113,000
		580	Overige cultuur en recreatie	3.0	83,000
		560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	1.0	18,000
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	611	Werkgelegenheid	2.0	78,000
		620	Maatschappelijke begeleiding en advies	2.0	96,000
7	Volksgezondheid	725	Overige openbare hygiëne	6.0	219,000
Totaal				174.0	6,326,000

Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Aanschafwaarde 1-1-2014	Aanschafwaarde 31-12-2014	Afschrijving per 1-1-2014	Afschrijvingen 2014	Boekwaarde 1-1-2014	Boekwaarde 31-12-2014	Raming kapitaallasten	Ontwikkelingsgelden
Gronden en terreinen	31,443,206	31,443,206	-	-	31,443,206	31,443,206	-	-
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	4,196,882	4,196,882	211,270	117,438	3,985,612	3,868,174	67,581	49,857
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2,537,587	2,537,587	86,500	50,915	2,451,087	2,400,172	8,287	42,628
Overige duurzame bedrijfsmiddelen	83,252	83,252	29,313	13,038	53,938	40,901	13,038	-
Vervoermiddelen	731,345	731,345	314,762	87,858	416,583	328,725	87,858	-
Machines, apparaten en installaties	42,056	42,056	5,395	6,078	36,661	30,584	6,078	-
Automatiseringsmiddelen	194,273	194,273	86,924	25,803	107,350	81,546	25,803	-
Overige MVA*:								
1. Sports facilities	982,996	982,996	23,333	23,333	909,983	936,330	-	23,333
2. Organisatie								
Verbetering	382,713	382,713	-	-	382,713	382,713	-	-
3. Inventaris								
Verbetering	29,635	29,635	6,979	5,927	22,657	16,730	5,927	-
Grandtotal	40,623,946	40,623,946	764,475	330,390	39,809,790	39,529,080	214,572	115,818

* MVA: Materiele Vaste Activa

Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten

Hoofdfunctie	Type subsidie	Organisatie	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Meerjarenbegroting			
						2015	2016	2017	
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Subsidie algemeen	Vrijwilligers Korps Sint Eustatius	6,704	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000
3	Economische Zaken	Subsidie algemeen	Small Enterprises Stimulation Programme	680	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
4	Onderwijs	Subsidie algemeen	Expertise Center Sint Eustatius		24,000	24,000	24,000	24,000	24,000
		Subsidie salarislasten	Expertise Center Sint Eustatius		60,000	60,000	60,000	60,000	60,000
		Subsidies/bijdr. aan stichtingen en verenigingen	Governor de Graaff school		696,000	696,000	696,000	696,000	696,000
5	Cultuur en recreatie	Subsidie algemeen	Stichting Openbare Bibliotheek	31,910	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000
		Subsidie salarislasten	Stichting Openbare Bibliotheek	115,119	117,000	117,000	117,000	117,000	117,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Sport Facilities Foundation	137,741	178,000	196,000	196,000	196,000	196,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Social en Welfare Work Organisation	16,089	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
		Subsidies/bijdr. aan stichtingen en verenigingen	Sint Eustatius Monument Foundation	67,658	88,000	88,000	88,000	88,000	88,000
		Subsidies/bijdr. aan stichtingen en verenigingen	Sint Eustatius Historical Foundation	52,000	52,000	52,000	52,000	52,000	52,000
		Subsidie salarislasten	Sint Eustatius Monument Foundation	87,306	115,000	115,000	115,000	115,000	115,000
		Subs/bijdr. aan Stenapa	Sint Eustatius National Parks	125,698	125,000	125,000	125,000	125,000	125,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Tourism Development Foundation	178,199	184,000	184,000	184,000	184,000	184,000
		Subs/bijdr. aan volksfeesten e.d.	Overige diverse evenementen	95,509	53,000	50,000	50,000	50,000	50,000
	Subsidie salarislasten	Sint Eustatius Tourism Development Foundation	213,301	223,000	223,000	223,000	223,000	223,000	
6	Sociaal voorzieningen en maatschappelijk werk	Subsidie algemeen	Edu Partners / Sociale Vormingsplicht	87,269	177,000	177,000	177,000	177,000	177,000
		Subsidie salarislasten	Edu Partners / Sociale Vormingsplicht	217,918	203,000	203,000	203,000	203,000	203,000

	Subsidie salarislasten	Sint Eustatius Youth Care Foundation	278,492	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
8	Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting	Subsidie algemeen	202,070	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
	Subsidie salarislasten	Sint Eustasius Housing Foundation	45,010	65,000	65,000	65,000	65,000	65,000
Totaal (in duizenden)			1,959	2,927	2,942	2,942	2,942	2,942

Overzicht van voorgenomen investeringen (bedragen in duizenden)

Omschrijving	Bedrag investering	Bijzondere uitkeringen	Eigen middelen	Renteloze lening	Afschrijvingslasten				Onderhoudskosten
					2014	2015	2016	2017	
Bestuurskantoor	5,000	1,500	800	3,500	-	-	-	-	PM
Onderwijs huisvesting ¹	2,000	-	-	2,000	-	-	-	-	PM
Totaal	7,000	1,500	800	5,500	-	-	-	-	-

Alle bedragen luiden in duizenden USD.

1 Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft de onderwijshuisvestingsplannen recentelijk geconcretiseerd.

De totale investering bedraagt 12.7 Mio. Het Openbaar Lichaam draagt hieraan bij met 4 Mio in de vorm van een renteloze lening waarbij de afgesproken aflossingsbedrag 0.2 Mio is.

Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Geraamd per 1-1-2014	Geraamde mutaties	Geraamd per 31-12-2014	Onderhouds lasten	Meerjarenbegroting		
					2015	2016	2017
Reserves	20,762,059	-	20,762,059	-	20,762,059	20,762,059	20,762,059
Voorzieningen	445,555	-	445,555	-	445,555	445,555	445,555
Totaal	21,207,614	-	21,207,614	-	21,207,614	21,207,614	21,207,614

Aan

De voorzitter van het Bestuurscollege van Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Contactpersoon	Telefoonnummer
Vera van der Molen	+5999 461 9081
Datum	E-mail
13 september 2013	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201300392	
Pagina	Bijlagen
1/4	-

Onderwerp

Advies op ontwerpbegroting 2014 van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Geachte heer Berkel,

Op 1 september jl. heeft het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) van u de ontwerpbegroting 2014 ontvangen. Volgens artikel 17, lid 3 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) geeft het Cft binnen twee weken na ontvangst advies op de ingediende ontwerpbegroting.

Op 1 september jl. heeft Sint Eustatius de ontwerpbegroting ingediend bij de Eilandsraad en gelijktijdig verzonden naar het Cft. Conform Wet FinBES artikel 17, lid 4 had op 1 september jl. reeds de ontwerpbegroting inclusief de bevindingen en aanbevelingen van het Cft aan de Eilandsraad aangeboden moeten worden. Hoewel deze wettelijke bepaling dus niet volledig is gerealiseerd, lijkt het mogelijk de door de Eilandsraad vastgestelde begroting uiterlijk 15 november aanstaande aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te zenden (art. 19, lid 4).

Conclusies

Op basis van de toetsing van de ontwerpbegroting 2014 aan de Wet FinBES en het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) komt het Cft tot een positief oordeel over deze begroting. Het Cft stelt vast dat er inhoudelijke verbeterlagen zijn gemaakt ten opzichte van voorgaande begrotingen. Het Cft is van mening dat een leesbaar en informatief product is opgesteld, dat de Eilandsraad ondersteunt bij de beraadslagingen over de begroting.

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius

en Saba

De Rouvilleweg 39

Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081

Telefax (+5999) 461 9088

E-mail info@cft.an

Internet www.cft.an

Toetsing

Het Cft heeft de begroting getoetst aan de criteria in artikelen 11, 13, 15 en 19 van de Wet FinBES. Tevens heeft het Cft in dit advies rekening gehouden met de artikelen 6 tot en met 20 zoals die in de BBV BES staan opgenomen.

Hieronder treft u de toetsingscriteria aan, die zijn uitgesplitst naar criteria uit de Wet FinBES en de BBV BES. Daaronder staat toegelicht hoe het Cft tot zijn oordeel is gekomen. Conform de Wet FinBES wordt de begroting getoetst op basis van de volgende criteria:

<i>Artikel</i>	<i>Criteria</i>	<i>Voldaan</i>
15 lid 2	De begroting is in evenwicht	Ja
11 lid 2	De begroting voldoet aan de rentelastnorm	Onbekend
13 lid 1	De begroting wordt ingericht op basis van stelsel van baten en lasten	Ja
13 lid 2	In de raming van baten en lasten wordt per begrotingspost opgenomen het gerealiseerde bedrag van het voorvorige begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar na wijziging en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar	Ja
13 lid 3	De begroting bevat (a) een post onvoorzien, (b) een meerjarige raming met toelichting voor tenminste drie op het begrotingsjaar volgende jaren en (c) een paragraaf weerstandsvermogen	Ja
19 lid 2c en d	De in de begroting opgenomen baten en lasten zijn in overeenstemming met de best mogelijke inschatting van reeds aangegane verplichtingen en van te verwachten externe ontwikkelingen; de in de begroting opgenomen financiële verplichtingen en lasten brengen geen onaanvaardbare risico's met zich mee voor toekomstige begrotingsjaren	Ja
19 lid 2b	De begroting is toelaatbaar uit een oogpunt van een rechtmatig, doelmatig en controleerbaar financieel beheer	Deels *

* Gezien het ontbreken van een vastgesteld normenkader

Daarnaast dient volgens de BBV BES de begroting te bestaan uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. Alle voorgeschreven paragrafen staan in de begroting opgenomen, te weten: lokale heffingen, het weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, deelnemingen, grondbeleid, collectieve sector, overzicht baten/lasten, overzicht investeringen en een overzicht reserves en voorzieningen.

Toelichting

Het Cft is van oordeel dat de ontwerpbegroting 2014 in voldoende mate tegemoet komt aan de getoetste criteria. Het Openbaar Lichaam heeft een begroting ingediend met een begrotingsoverschot van ruim USD 0,3 mln. De baten bedragen USD 15.130.000, de lasten komen uit op een bedrag van USD 14.823.000. De baten liggen een fractie hoger dan het voor Sint Eustatius gestelde maximumkader zoals vermeld in de op 25 april jl. verzonden kaderbrief begroting BES 2014/2015 (kenmerk: Cft 201300216).

Dit verschil is te verklaren, aangezien pas na de totstandkoming van de kaderbrief de indexatie van de vrije uitkering voor 2013 meerjarig is vastgesteld.

Het overschot van USD 0,3 mln is door Sint Eustatius opgevoerd in verband met de aflossing op een renteloze lening onderwijshuisvesting en een aflossing in verband met het terugbetalen aan BZK van het in het verleden beschikbaar gestelde doelsaldo. Met het creëren van een overschot in termen van baten/lasten om daarmee in liquiditeitstermen bedragen aan BZK en/of andere vakdepartementen terug te kunnen betalen kiest het Openbaar Lichaam voor een behoedzame benadering.

Uit oogpunt van behoedzaamheid is de indexatie van de vrije uitkering 2014 niet opgenomen in de begroting, alsmede de baten die kunnen voortkomen uit het hervormen van de havenretributies en het ontvangen van bouwleges. Deze opgenomen behoedzaamheid betekent tegelijkertijd dat er kansen zijn op extra ontvangsten om eventuele tegenvallers op te vangen.

Naast de kansen zijn ook enkele risico's te benoemen, ten eerste de consequenties voor het Openbaar Lichaam van de CAO onderhandelingen voor overheidspersoneel (momenteel gaande tussen de RCN en het personeel) en de nog onzekere dividendopbrengsten van Statia Utility, aangezien het dividendbeleid nog niet is vastgesteld. Daarnaast adviseert het Cft Sint Eustatius de meerjarige bijzondere uitkering van USD 495.000 opgenomen in het kader van een landbouw project uit de begroting te verwijderen, zolang de afspraken met Ministerie van Economie, Landbouw & Innovatie hierover niet vastliggen.

In het kader van de Doeluitkering Sociaal Vangnet (circa NAF 293.000) en de implementatiegelden Wet FinBES/WOLBES (NAF 86.000) zijn voor Sint Eustatius nog steeds middelen beschikbaar. Het Cft verzoekt Sint Eustatius nogmaals om zo snel als mogelijk hiervoor plannen bij de minister van BZK in te dienen.

Het Cft heeft bij u ter plekke extra inzicht verkregen in de personeelslasten, een grote kostenpost in uw begroting. Hieruit blijkt dat de personeelsdossiers veel beter op orde zijn dan enige tijd geleden en dat hard wordt gewerkt aan de volledigheid en juistheid van de dossiers en daarmee de in de begroting opgenomen personeelslasten.

Financieel beheer

In 2013 werkt Sint Eustatius voortvarend aan de afgesproken verbeterpunten financieel beheer. Zo heeft Sint Eustatius de verbeterpunten "kortlopende vorderingen en schulden (opschonen debiteuren en crediteuren)" en "herwaardering materiële vaste activa (MVA)" succesvol afgerond. Voor 2014 zou het Cft graag afspraken willen maken met het Openbaar Lichaam over verbeterpunten van het financieel beheer die volgen uit de bevindingen van de accountantsverklaring en managementletter bij de jaarrekening 2012 en voornemens die blijken uit de begroting 2014. Dit zijn:

1. Het opstellen en vaststellen van dividendbeleid.
2. Het opstellen en vastleggen van een risicomanagement beleidsnotitie en de hoogte van het weerstandsvermogen.
3. Het vaststellen van grondbeleid en een onderhoudsplan kapitaalgoederen.
4. Op opstellen en vaststellen van een nieuwe Havenverordening.

Kenmerk
Cft 201300392
Blad
4/4

Naast bovengenoemde verbeterpunten blijft het normen- en toetsingskader rechtmatigheid prioriteit. Dit normen- en toetsingskader is van belang om uiteindelijk te komen tot een goedkeurende verklaring van de jaarrekening.

Samenvattend blijkt dat de ontwerpbegroting een aantal risico's kent, maar tegelijkertijd constateert het Cft, mede naar aanleiding van de ambtelijke besprekingen, ook kansen in de begroting. De door het Bestuurscollege ingediende ontwerpbegroting 2014 geeft het Cft voldoende vertrouwen dat de lasten de baten niet zullen overschrijden, waarmee wordt voldaan aan het criterium dat de begroting (minimaal) in evenwicht is.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

prof.dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De Gedeputeerde van Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De voorzitter van de Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De griffier van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De eilandsecretaris van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
Het hoofd Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

**College financieel toezicht
Bonaire, Sint Eustatius en
Saba**

Aan
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon	Telefoonnummer
Thijs Slippens	+5999 461 9081
Datum	E-mail
8 november 2013	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201300424	
Pagina	Bijlagen
1/2	3

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Onderwerp
Doorgeleiding begroting 2014 Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Geachte heer Plasterk,

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) heeft op 8 november 2013 de door de Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius op 17 oktober jl. vastgestelde begroting 2014 ontvangen (zie bijlagen). Er zijn in de Eilandsraadvergadering geen amendementen op de voorgestelde begroting aan de orde geweest.

Het Cft heeft op 13 september jl. (kenmerk: Cft 201300392) zijn advies op de ontwerpbegroting 2014 uitgebracht aan het Bestuurscollege. In dit advies stond opgenomen dat het Cft op basis van de toetsing aan de ontwerpbegroting aan de Wet FinBES en het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES komt tot een positief oordeel over de ontwerpbegroting.

Het Cft adviseert u derhalve om uw goedkeuring te verlenen aan de door de Eilandsraad vastgestelde begroting 2014 en dit binnen twee weken na ontvangst van de vastgestelde begroting kenbaar te maken aan de Eilandsraad.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

prof.dr. A.F.P. Bakker

Kenmerk
Cft 201300424
Blad
2/2

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
De gedeputeerde van Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius
Het hoofd Financiën van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Eilandsraad van het openbaar lichaam St.
Eustatius

**DGBK/Bestuur,
Democratie en Financiën**
Financieel en
Informatiestelsel

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.Rijksoverheid.nl

Contactpersoon

R. Nederpelt
T 06-50738469
Ron.Nederpelt@MinBZK.nl

Datum 21 november 2013
Betreft Goedkeuring begroting 2014

Kenmerk

2013-0000709620

Uw kenmerk

Op 7 november jongstleden zond uw bestuurscollege mij door tussenkomst van het College financieel toezicht Bonaire, St. Eustatius en Saba (Cft) de door u goedgekeurde begroting 2014. Ik stel vast dat de begroting 2014 voor de in de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba vastgelegde datum van 15 november bij mij is ingediend.

Het College financieel toezicht BES zond mij een advies naar aanleiding van uw begroting 2014. Dit advies heb ik betrokken bij de beoordeling van uw begroting. Ik keur uw begroting goed.

Een afschrift van deze brief zal gezonden worden aan uw bestuurscollege en het College financieel toezicht BES.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Drs. T. Livius MPA
Directeur Bestuur, Democratie en Financiën